
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

2-4, 6 maj 2022

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Dagö, Rådhuset Visborg, 2 maj 2022, klockan 09.00-11.00 Fårö Gåsemora 2 maj 2022, klockan 13.15-19.15 Fårö Gåsemora 3 maj 2022, klockan 08.30-19.00 Fårö Gåsemora 4 maj 2022, klockan 08.15-12.00 Dagö, Rådhuset Visborg 6 maj 2022 klockan 09.00-12.00
Beslutande	Eva Nypelius (C), ordförande Meit Fohlin (S), 2:e vice ordförande Stefan Nypelius (C) Claes Nysell (L) Andreas Unger (M), tjug ersättare Filip Reinhag (S) Thomas Gustafson (V), tjug ersättare, 6 maj
Ersättare	Ola Björkqvist (KD) Katarina Krusell (MP)
Övriga	Peter Lindvall, regionsdirektör, RSF Marie Engström, stadssekreterare, RSF Mikael Wollbo, redovisningschef, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF Annica Löwenadler Ekstedt, ekonomistrateg, RSF Lena Larsen, ekonomichef, SBF, § 65,82 Dick Svennefelt, räddningschef, SBF, § 65, 82 Lars Engelbrektsson, SD Agnes Lundgren, Fi Saga Carlgren V, ej närvarande 6 maj Deltar digitalt: Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 68-73 Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, § 68-73 Paola Ciliberto, enhetschef, RSF, § 68-73 Viktoria Nordberg, projektledare, RSF, § 68-73 Stefaan de Maecker, enhetschef, RSF, § 75-79 Veronica Herrmann, folkhälsostrateg, RSF, § 75-79 Andrea Mårtensson, strateg, RSF, § 75-79 Sandra Larsson, strateg, RSF, § 75-79 Mia Stuhre, verksamhetsledare, RSF, § 80 Josefine Jessen, avdelningschef, RSF, § 84, 94 Jenny Iversjö, avdelningschef, TKF, § 87 Jyrki Vainio, enhetschef, TKF, § 87 Rikard von Zweigbergk, beredskapschef, RSF, § 90-91 Stefan Persson, regional utvecklingsdirektör, RSF, § 92 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 97 Ann-Sofie Möller, HR strateg, RSF, § 97

Datum för justering	2022-05-17
Paragrafer	§ 64–103
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Marie Engström Ordförande Eva Nypelius Justerare Meit Fohlin Justerare Claes Nysell

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2022-05-02
Protokollet anslås	2022-05-18
Anslaget tas ned	2022-06-09
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 64	Information. Delårsrapport och strategiskt plan och budget - planeringsförutsättningar	7
RS AU § 65	Delårsrapport 1 2022 Räddningstjänsten	8
RS AU § 66	Delårsrapport 1 2022 RSF	10
RS AU § 67	Delårsrapport 1 2022 Region Gotland	11
RS AU § 68	Framtida användning Solbergabadet	13
RS AU § 69	Nytt badhus i Visby	17
RS AU § 70	Verksamhetsanpassning Rävången	18
RS AU § 71	Driftsbidrag Visby Atletklubb	20
RS AU § 72	Uppdrag. Hantering av studieförbund samt tydliggörande av resursbehov	21
RS AU § 73	Konstöversyn på Gotland	24
RS AU § 74	Rapport. Byggnation Alléskolan	26
RS AU § 75	Uppdrag. Utredning - Behov av samordning och analytiska kompetenser/resurser i omställningen mot ett hälsosystem som fokuserar på främjande och förebyggande arbete	28
RS AU § 76	Uppdrag. Prioriterade aktiviteter för att minska livsstilssjukdomar	31
RS AU § 77	Region Gotlands iakttagelser under pandemin med koppling till folkhälsa	35
RS AU § 78	Uppföljning av Region Gotlands hantering av Corona-pandemin	37
RS AU § 79	Arbetsmarknadsutredning	39
RS AU § 80	Utökad uppdrag för Almedalsveckan	42
RS AU § 81	Hansedagarna 2025 - Förslag till budget 2023 och information om ekonomisk planering 2024-2026	45
RS AU § 82	Uppdrag. Genomlysning av Räddningstjänstens ekonomi och bemanning	48
RS AU § 83	Styrning och ledning av IT	50
RS AU § 84	Resultat av genomförd förstudie kring utrymmesmöjligheterna vid avdelningar på Visby lasarett samt logistik och trafikförutsättningar vid ett införande av kylmatproduktion.	53
RS AU § 85	Framtida former för hantering och finansiering av subventioner i enlighet med regelverket för trygghetsboende, samt budgetäskande för 2023	55
RS AU § 86	Regionövergripande lokalförsörjningsplan. Lägesrapport	59
RS AU § 87	Uppdrag. Analys och beskrivning av resurser för stadsutveckling med anledning av ändrade redovisningsregler	62

RS AU § 88	Uppdrag. Organisationsförändring för samlad organisation av den allmänna och särskilda kollektivtrafiken	65
RS AU § 89	Uppdrag. Återrapportering av arbete med laddinfrastruktur på regionens egen mark samt övrig utbyggnad på Gotland	70
RS AU § 90	Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Röda korset Gotland avseende beredskap	73
RS AU § 91	Erfarenheter från pandemin, inriktning beredskap	75
RS AU § 92	Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete	78
RS AU § 93	Styrmodell kopplad till ny regional utvecklingsstrategi	80
RS AU § 94	Kraftiga kostnadsökningar för måltidsverksamheten	82
RS AU § 95	Nytt regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda	84
RS AU § 96	Strategisk plan och budget 2023-2025	87
RS AU § 97	Uppdrag. Lönesatsning på jämställdhet och bristyrken	94
RS AU § 98	Internränta 2023	97
RS AU § 99	Exploateringsbudget och plan 2023	99
RS AU § 100	Ansökan om verksamhetsbidrag ur regionstyrelsens näringslivsanslag 2023	100
RS AU § 101	Uppdrag. Redovisning av konsekvenser av effektiviseringar	102
RS AU § 102	Information. Budgetäskande 2023 - Regionrevisorerna	105
RS AU § 103	Uppdrag. Ekonomiska åtagande för idrottsföreningar	107

RS AU § 64   Information. Delårsrapport och strategiskt plan och budget - planeringsförutsättningar

---

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Mikael Wollbo, redovisningschef och Annica Löwenadler Ekstedt, ekonomistrateg regionstyrelseförvaltningen.

RS AU § 65 Delårsrapport 1 2022 Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2022/491

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Delårsrapport 1 godkänns.
- Räddningstjänsten får i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde den 16 juni 2022 återkomma med ytterligare fördjupad analys och åtgärder som ger möjlighet att bedriva verksamheten inom beslutad budgetram 2022.

Sammanfattning

Pandemin har även i år haft konsekvenser för räddningstjänsten, både när det gäller personalkostnader och intäkter för tillsynsarbete.

Räddningstjänstens sjuktal har påverkats av pandemin under första kvartalet. Under årets första månader har sjukskrivningstalet sjunkit något jämfört med 2021. Det är dock fortfarande högt jämfört med tiden före pandemin. Övertidskostnaderna har på brandstationen i Visby varit höga också det är en effekt av pandemin.

En organisationsanalys har genomförts under 2021. Slutrapporten från denna har visat på några förändringar som med fördel kan genomföras inom räddningstjänsten.

Första kvartalet 2022 visar ett underskott med 1 148 tkr.

Intäkterna är 199 tkr under budget och kostnaderna är 949 tkr över budgeterad nivå för perioden.

Räddningstjänsten prognostiserar ett ekonomiskt underskott för helåret på 6,4 mnkr. Detta beror till största delen av personalkostnader då Slite brandstation bemannas av heltidsanställda i stället för med RiB personal (räddningstjänstpersonal i beredskap).

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Dick Svennefelt, räddningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar att räddningstjänsten får i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde den 16 juni 2022 återkomma med ytterligare fördjupad analys och åtgärder som ger möjlighet att bedriva verksamheten inom beslutad budgetram 2022.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1 2022 Räddningstjänsten

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-21

RS AU § 66   Delårsrapport 1 2022 regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2022/492

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Delårsrapport 1 2022 för regionstyrelseförvaltningen godkänns.

Sammanfattning

Perioden har präglats av såväl pandemin som kriget i Ukraina. Förvaltningen har utifrån detta att hantera leveransproblem av varor och tjänster, beredskapsfrågor med kontinuitetsplanering, förberedelser för flyktingmottagande, återstartspaket för kultur- och näringsliv, kris i den gröna näringen, ökade kommunikationsinsatser och aktivering av den centrala krisledningsstaben. Därtill bör framhållas utmaningarna kring kompetensförsörjning liksom hög arbetsbelastning inom flera av förvaltningens verksamheter. I övrigt arbetar förvaltningen enligt verksamhetsplan 2022.

Förvaltningen prognostiserar på helår en positiv prognos om 9,1 mnkr. En del av överskottet hänförs till centrala anslag såsom partistöd (ungdomsdelen), fackliga företrädare och exploatering. Utöver detta så ger kapitalkostnadsbudgeten ett överskott då investeringsvolymen beräknas bli låg. Vidare så har förvaltningen erhållit medel för byte av kontorssystem (office) som nu ligger längre fram i tiden. I övrigt förklaras överskottet av personalrelaterade orsaker såsom vakanser med mera. Samtidigt ligger ett befarat underskott för livsmedel på grund av prisökningar samt för kommunikationsinsatser utifrån bland annat pandemin och världsläget.

Arbetsmiljö- och bemanningsfrågor har fortsatt varit i fokus med anledning av Covid-19 pandemin. I början av året tog pandemin på nytt fart, vilket inneburit en högre sjukfrånvaro på förvaltningen jämfört med samma period föregående år. Dialoger kring framtidens arbetsplats har förts i verksamheterna, vilket syftar till flexibla arbetsplatser och ett mera flexibelt arbetssätt som möter såväl verksamhetens som individens behov.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-21

RS AU § 67   Delårsrapport 1 2022 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2022/5

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Delårsrapport 1 2022 godkänns.
- Samtliga nämnder uppmanas att säkerställa att ordinarie verksamhet ryms inom beslutad budget.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Målen i styrkortet och nämndernas aktiviteter följs upp i samband med delårsrapport 2. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste indikation av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och regioner under februari 2022.

Sjuktalet för perioden januari-februari är 10,2 procent vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år. Sjuktalet för mars månad var inte redovisat när rapporten upprättades men kommer att redovisas i månadsrapporten för april.

Nämndernas sammanlagda årsprognos visar en budgetavvikelse på -43 mnkr. Det totala resultatet för Region Gotland prognostiseras till +226 mnkr. Underskottet från nämnderna vägs upp av att finansförvaltningen har positiva budgetavvikelser för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Det prognostiserade resultatet för Region Gotland på +226 mnkr innebär en positiv budgetavvikelse med 104 mnkr.

Den inrapporterade prognosen för investeringar och exploateringar uppgår till 687 mnkr. Efter årets första tre månader är 5 procent av budgeten förbrukad så en mer rimlig bedömning av prognosen är 550 mnkr. Budget för investeringar och exploateringar uppgår till 1 287 mnkr.

Bedömning

Årets resultat prognostiseras till 226 mnkr, vilket är en positiv budgetavvikelse på 104 mnkr. Det är framförallt skatteintäkter som ser ut att bli mycket högre än vad som var känt vid budgetbeslutet. Återhämtningen i ekonomin efter pandemin beräknas gå snabbare än vad man tidigare trott. Rysslands invasion av Ukraina har medfört en viss ekonomisk oro, framförallt på de finansiella marknaderna, vilket får resultatpåverkan genom ett lägre värde på pensionsmedelsplaceringarna. Den förväntade flyktingvågen samt de höga priserna på el, drivmedel och livsmedel medför också en oro för hur kostnaderna kommer att utvecklas. Inflationen medför även prisökningar på olika tjänster som exempelvis transporter och byggtreprenader. Bristen på

arbetskraft riskerar också att driva upp personalkostnaderna främst inom vård- och omsorg.

En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Fem av sju nämnder bedömer att de inte kommer att klara sin budget. Övriga nämnder prognostiserar ett resultat med överskott eller i balans med budget. Nämndernas årsprognos visar på en negativ budgetavvikelse på -43 mnkr som främst uppvägs av att finansförvaltningen har positiva budgetavvikelser för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Hittills har den osäkra ekonomiska situation vi befinner oss i hanterats genom att det funnits marginal i budgeten och att staten generöst kompenserat kommuner och regioner för kostnadsökningar kopplade till pandemin. De underliggande utmaningarna bland annat när det gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling finns kvar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Peter Lindvall, regiondirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att samtliga nämnder uppmanas att säkerställa att ordinarie verksamhet ryms inom beslutad budget.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med arbetsutskottets tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1:2022 Region Gotland 2022-04-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-27

RS AU § 68 Framtida användning Solbergabadet

Ärendenummer: RS 2022/77

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram en förstudie i enlighet med tjänsteskrivelsen förslag om innehåll vid en eventuell konvertering av Solbergabadet för att möta kulturens behov.
- Återrapportering till budgetberedningen våren 2023.

Sammanfattning

I och med beslutet att gå vidare med planerna på en nybyggnation av ett badhus i Visby, (RF 2021-11-22, § 192) fick regionstyrelseförvaltningen uppdraget att se över framtida användning av befintligt Solbergabad och återkomma till budgetberedningen 2022 med förslag till fortsatt hantering. Efter en initial inventering visade sig två tydliga behov. Dels från utbildning- och arbetslivsförvaltningen (UAF) som ser ett ökat behov av ytor till idrott allt eftersom läroplanen ökar på antalet timmar inom idrottsämnet, dels från kulturen som ser ett behov av ändamålsanpassade lokaler för kulturen och då främst scenkonsten. Detta behov har påvisats länge vilket framgår tydligt i Gotlands kulturplan 2021-2024. Bägge dessa behov finns sammanställda i bilaga 1 och bilaga 2. Utifrån dessa behov bedömer regionstyrelseförvaltningen att Solbergabadet bör verksamhetsanpassas utifrån kulturens behov. UAF har ett redan påbörjat arbete till budgetberedningen med att äska för en nyetablering av idrottshall i både Roma och Visby. Från regionstyrelseförvaltningen ser vi ett behov av dessa bägge hallarna för att tillgodose även föreningslivets behov framöver. Parallellt med framtagandet av förstudie av Solbergabadet som nytt kulturhus, vill regionstyrelseförvaltningen gemensamt med UAF fortsätta att driva frågan om nya hallar i Visby och Roma för att säkerställa både skolans och idrottens behov långsiktigt.

En fortsatt process för att säkerställa framtida användning bör en förstudie innehålla följande i enlighet med kulturens behov tas fram:

1. En översikt av lokalens förutsättningar och möjligheter för ombyggnad.
2. Förslag på drift och huvudmannaskap.
3. Samverkansplan i huset för intressenter i kulturlivet vars behov behöver tillgodoses.
4. Jämförelser och lärdomar i landet – exempelvis i Sigtuna, Gävle och Karlshamns kommun.
5. Kostnadsberäkningar samt skisser.

Bedömning

Utifrån behoven och den sammantagna bilden anser regionstyrelseförvaltningen att man bör gå vidare med planerna att verksamhetsanpassa Solbergabadet efter kulturens behov.

Skälen till att föreslå en ombyggnad till förmån för kulturen i Solbergabadets lokaler är många. Det är en unik byggnad vars arkitektur, kvalitet och placering i stadsbilden gör den profilbärande och i sig konstnärligt intressant. Ett kulturinnehåll skulle innebära att lokalen fortsatt skulle vara en öppen och tillgänglig mötesplats för alla öns medborgare såväl som ett komplement till den växande stadsdelen på Öster med nya bostäder och nytt badhus.

De behov som aktörerna - däribland Gotlands största kulturförening och två regionala kulturinstitutioner - redovisar, har varit långvariga. Flera försök har gjorts av aktörerna själva i olika scenarion med ett antal privata fastighetsägare, även med förhoppningen om att en nybyggd Sävaula kunde bli en lösning. Det krävs en ökad ekonomisk hållbarhet för aktörerna inom scenkonsten där en stor del av verksamhetsmedlen idag går till att hyra, anpassa och uppstå i tillfälliga lokaler med vad det innebär av tillgång till publikplatser, teknik och krav på tillgänglighetsanpassning.

En anpassad scen- och publikmöjlighet i nuvarande Solbergabadet skulle inte bara kunna innebära en tekniskt godkänd och anpassad scen för kulturen för uppskattningsvis 300-350 personer. Det skulle innebära mer kultur för fler - större scen, fler publikplatser och kulturupplevelser av högre kvalitet. Aktörernas behov och intresse av lokalerna visar redan nu att det finns ett utbud nog för att fylla huset året runt och en ekonomi som skulle kunna bidra i helheten. Samtliga tillfrågade aktörer ser alltså att de kan bidra ekonomiskt till en hållbar samverkan i lokalen i form av exempelvis hyra.

Gotland skulle ha en etablerad plattform för allt från körsång till hårdrock, från dansträning för unga till internationella gästspel. Det skulle ge en plats för kulturverksamhet riktad till barn, unga och unga vuxna på både skol- och fritid och helt nya möjligheter för samverkan mellan de regionala kulturinstitutionerna och öns resterande kultur- och arrangörsliv - samt en möjlighet till förlängning av sommarens teater-, musik- och konsertsäsong.

Det idag svaga konstområdet dans skulle få ytor till såväl repetition som framträdanden vilket inte bara är relevant för den professionella dansen på ön utan även för Kulturskolans danselever och den nyligen hitflyttade dansutbildningen på Kulturama (Medborgarskolan). Vi skulle på Gotland kunna ta emot gästspel från såväl fastlandet (tex från Riksteatern) som internationellt, som vi idag inte kan på grund av att vi inte har en tekniskt godkänd scen för stora och mellanstora uppsättningar för scenkonst.

Unga kulturutövare skulle komma närmare den professionella kulturen. Få ett sammanhang och en scen att framträda på vid sin fritid. Det utbud av professionell barnkultur som tillförs skolorna genom kulturgarantin skulle förläggas här, öka kvaliteten på kulturen för barn och unga samtidigt som det skulle visa dem vägen till en samlad plats för kultur och scenkonst. Lokalen skulle även ge ett värde för Solbergaskolans musikklasser/musikinriktning och

vara en relevant plats för verksamhet för Ungkulturhuset Fenix och Gotlands framtida kulturskapare.

Ur ett landsbygdsperspektiv ser regionstyrelseförvaltningen en ny plats för scenkonsten och kulturen i Visby som en möjlighet för hela ön och inte i konkurrens med landsbygdens scener eller utbud. Det påverkar tex inte de turnéer som aktörerna redan gör på landsbygderna (i lokaler som drivs av föreningar som kan söka regionens investeringsstöd för upprustning av samlingshållande lokaler). Utbudet som aktörerna har behov av att förlägga i Visby lägger de idag på bland annat Wisby Strand - som saknar rätt anpassningar för scenkonst, och som dessutom är dyr. Bedömningen är att stor del av de medel regionen fördelar i stöd idag används för att verksamhetsanpassa lokaler som inte helt anpassade till scenkonst. Regionstyrelseförvaltningen ser därför en möjlighet i att medel som fördelas kan nyttjas till verksamhet istället för omställning av lokaler.

Ett kulturhus för hela ön med plats för musik, teater dans och ungdans skulle innebära att huset inte bara används dagtid utan även kvällar, helger och lov. Utmaningen med kulturen i huset är snarare att inte alla som vill får plats eftersom det är så många med liknande behov.

En fördjupande förstudie om ett kulturinnehåll i Solbergabadet innebär en mer detaljerad beskrivning av lokalens förutsättningar och möjligheter och de kostnader en ombyggnad skulle innebära. Den skulle fördjupa sig i frågor kring huvudmannaskap och ekonomi för drift och utgöra en samverkansplan för de aktörer som kan ingå i huset.

En fortsatt process för att säkerställa framtida användning bör en förstudie innehålla följande i enlighet med kulturens behov tas fram:

1. En översikt av lokalens förutsättningar och möjligheter för ombyggnad.
2. Förslag på drift och huvudmannaskap.
3. Samverkansplan i huset för intressenter i kulturlivet vars behov behöver tillgodoses.
4. Jämförelser och lärdomar i landet – exempelvis i Sigtuna, Gävle och Karlshamns kommun.
5. Kostnadsberäkningar samt skisser.

UAF:s behov av utökade ytor för idrottsämnet kvarstår. UAF har i de senaste Strategiska plan och budget gått fram med äskningar för idrottshallar i både Roma och Visby för att täcka skolans behov utifrån den behovsbild som UAF redovisar redan från 2023. Regionstyrelseförvaltningen ser ett stort behov även för föreningslivet att ha tillgång till fler anläggningar och ställer sig bakom UAF äskande om nya fullstora idrottshallar. Äskandet som UAF har till 2023 skulle sannolikt ge tillträde till anläggningar tidigare än en verksamhetsanpassning av

Solbergabadet. Preliminärt skulle en sådan anpassning vara klart först 2027. En idrottshall på Solbergabadet skulle inte ha fullstora mått, det vill säga en golvyta på minst 20 x 40 meter och skulle inte avlasta det befintliga beståndet av hallar på något märkbart sätt och inte bidra till en ökad reell kapacitet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår en omformulering av första beslutspunkten till regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram en förstudie i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag om innehåll vid en eventuell konvertering av Solbergabadet för att möta kulturens behov. Beslutspunkt 2 oförändrad.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Vägledande för förslaget är befintliga mål i RUS och Kulturplan 2021-2024 och de prioriteringsgrunder som gäller för det statliga stödet till regional kultur uppställda av Kulturrådet.

Bilaga 1. UAF behovsbeskrivning

Bilaga 2. Kulturens behovsbeskrivning

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-04

RS AU § 69   Nytt badhus i Visby

Ärendenummer: RS 2019/959

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Investeringsbudgeten för projektet justeras mellan åren i enlighet med förslaget.

Sammanfattning

Vid budgetavstämningen 2021 togs beslut om att tillföra medel till att investera i ett nytt badhus i Visby (RF 2021-11-22, § 192), i uppdraget ombads förvaltningen återkomma vid varje budgetberedning för att återrapportera status. Sedan beslutet har uppdraget överlämnats till Projektavdelningen på teknikförvaltningen (TKF) och har tilldelats projektägare, projektledare, framarbetat en projektplan, tillsatt en projektstyrgrupp och presenterat en preliminär tidsplan.

Beslutet som togs omfattade en total investeringsvolym fördelat lika över åren. Detta behöver omfördelas för att mer rättvist utifrån projektets karaktär möta behovet av medel per år. Därav föreslår förvaltningen att investeringsmedlen fördelas enligt följande under projektet:

2022:	1 000 000 kr
2023:	12 000 000 kr
2024:	75 000 000 kr
2025:	100 000 000 kr
2026:	37 000 000 kr

Bedömning

För att säkerställa tillgången till investeringsmedel under projektets gång bedömer förvaltningen att förslaget till projektbudgetfördelning bör fastställas enligt ovanstående.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-07

RS AU § 70 Verksamhetsanpassning Rävheten

Ärendenummer: RS 2022/79

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages
- Återrapportering angående eventuellt inköp av mark skall ske till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

Uppdraget att verksamhetsanpassa yta på Rävheten i Visby till ridsportens har tidigare identifierat två huvudspår för att tillgodose de behoven som ridsporten har.

- att undersöka möjligheterna att förvärva bakomliggande mark vid Rävheten till ridsport.
- att undersöka möjligheterna till omlokalisering av konstgräsplan från Rävheten till Visborgsområdet

I och med att saneringen av Rävhetens grusplan och konstgräsplan har fått klartecken återstår nu bara ett alternativ, och det är att förvärva mark bakom ridhuset och verksamhetsanpassa den utifrån ridsportens behov.

Projektavdelningen inom Teknikförvaltningen har fått uppdraget att genomföra en förstudie som besvarar frågorna:

- Kostnadsindikation och process för förvärv.
- Kostnad för en verksamhetsanpassning av ytan till ridsportens behov.
- Tidsplan för att genomföra dessa punkter.

Återrapportering sker till budgetavstämningen i oktober 2022 där beslut om fortsatt process presenteras.

Bedömning

Uppdraget har lämnats till projektavdelningen inom teknikförvaltningen som beräknar kunna leverera en förstudie som visar på kostnadsindikation och process för förvärv, kostnad för en verksamhetsanpassning av ytan till ridsportens behov samt en tidsplan för att genomföra dessa punkter.

Uppdraget rapporteras till budgetavstämningen 2022 för beslut om den fortsatta processen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår ett förtydligande att återrapportering till budgetavstämningen 2022 avser eventuellt inköp av mark.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifall.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-04

RS AU § 71   Driftsbidrag Visby Atletklubb

Ärendenummer: RS 2022/628

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages.
- Återrapportering och vidare hantering av frågan gällande driftsbidrag Visby Atletklubb skall ske till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

Visby Atletklubb kan inte längre vara kvar i sin anläggning i Södervärnshallen på grund av utbildnings- och arbetslivsförvaltningens (UAF) ökade behov av tillgång till lokaler till idrottsämnet. Det finns inga lokaler inom Region Gotlands befintliga bestånd för omplacering av Visby Atletklubbs verksamhet. Eftersom föreningen behöver ordna ny extern lokal för sin verksamhet är bedömningen att man behöver driftsstöd från Region Gotland. Storleken på driftsstöd är beroende av den totala avgiften på den nya lokalen. Underlag till beslut presenteras vid budgetavstämningen 2022.

Bedömning

I och med att det inte finns möjlighet att omplacera Visby AK i Region Gotlands lokaler, och föreningen nu behöver leta ny anläggning är bedömningen att föreningen behöver tillgång till ett driftstöd. Detta för att möjliggöra att föreningen kan hyra in sig i en ny lokal. Storleken på driftsstöd ska avgöras beroende på den totala avgiften på föreningens nya lokal, något som inte är klart i dagsläget. Underlag till beslut presenteras vid budgetavstämningen 2022.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-08

RS AU § 72 Uppdrag. Hantering av studieförbund samt tydliggörande av resursbehov

Ärendenummer: RS 2022/104

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Ansvar för utbetalning av stöd till studieförbund överflyttas från och med 1 januari 2023 från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.
- Avsatta budgetmedel, 2 770 000 kr, ombudgeteras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Mot bakgrund av KPMGs granskningsrapport ”Uppföljande granskning av Framtida kultur- och fritidsverksamhet 2017” har regionsstyrelseförvaltning (RSF) fått i uppdrag av regionstyrelsen att förtydliga uppdrag och ansvar gällande hantering av studieförbund samt tydliggöra resursbehoven till budgetberedningen 2022.

I september 2017 fastslog regionfullmäktige 2017-09-25, § 117 att avveckla kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning från 2018-01-01. Det fastslogs även att roll och ansvarsfördelning avseende utbetalning till studieförbunden samtidigt skulle övergå till utbildnings- och –arbetslivsförvaltningen (UAF) och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN). Ett av målen för den nya organisationen var att skapa en ekonomisk effektivitet och ökade besparingar. Därför tillsattes inga extra resurser till UAF vid övergången för att kunna arbeta med uppdraget.

Beslutet från 2017 har uppfattats olika såväl inom som utom Region Gotland gällande otydlighet om UAF/ GVN har det kamerala eller även det samordnande, utvecklande och uppföljande uppdraget gentemot studieförbunden utifrån deras bildningsverksamhet.

Idag ansvarar GVN för handläggning av bidrag till studieförbunden på Gotland. Otydlighet av ansvar och roller har resulterat i olika förväntningar på uppdraget. Den gemensamma bedömningen är att studieförbundens kapacitet och kompetens inte fullt ut har kommit till sin rätt i den nya organisationen.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår en överflyttning av totala ansvaret av budgetmedel från UAF/GVN till regionstyrelseförvaltningen avseende handläggning av bidrag till studieförbunden på Gotland så att uppdraget fullt ut ska möjliggöras. För att möjliggöra uppdraget begär regionsstyrelseförvaltningen tillskott av medel motsvarande en tjänst på 100 %.

Bedömning

RSF har tillsammans med UAF och GBF gjort bedömningen att uppdraget gällande hantering av bidrag till studieförbunden bör återgå från UAF till RSFs kultur- och fritidsavdelning.

RSFs bedömning med förslaget att lyfta tillbaka uppdraget gällande ansvar och hantering av studieförbunden från UAF till RSF/KFA innebär ett förtydligande av ansvar och roller. Uppdraget tydliggörs gällande ansvar och roller då kultur och folkbildningsfrågor hanteras av en förvaltning.

Hanteringen och likvärdigheten av uppdraget gynnas av att en förvaltning hanterar alla delar gällande studieförbunden vilket också ger tydligt mandat i kontakt med studieförbunden framåt oavsett om det handlar om kultur eller bildning

Med ett ekonomiskt tillskott möjliggör det även att kunna arbeta med kultur och folkbildningsfrågor på ett helt annat sätt än tidigare. Genom att möjliggöra en tjänst som kultur - och bildningsstrateg skapar det en tydlig roll kopplat till olika ansvarsområden.

Vidare är förvaltningens bedömning att förslaget inte är att se som att ansvar och roller gällande studieförbunden återgår till hur det var tidigare inom KFA. Samtliga UAF, KFA och GBF ser fördelen av den samverkan som finns och som än mer kan utvecklas till fler berörda förvaltningar inom regionen. Att i en tjänst samordna strategiskt arbete gällande kultur- och bildning ger möjlighet till att samarbeta kring de horisontella målen i kulturplanen samt att lyfta fram bildningsfrågorna inom regionen.

Utifrån förslaget att lägga tillbaka uppdraget från UAF till RSF så gör samtliga UAF, RSF och GBF bedömningen att det finns en risk att studieförbunden kan komma längre från UAF och därmed riskerar att tappa fokus mot bildningsfrågor, vilket var en av anledningarna till att man tidigare flyttade över uppdraget till UAF. För att minimera den risken anser samtliga att det är viktigt att UAF och Folkhögskolan fortsättningsvis deltar i kommande nya nätverk kopplade kring folkbildning. Dialog förs idag med UAF och GBF kring vilka fler aktörer som skulle vara av intresse att koppla till nätverksträffar.

GBF påtalar att de framåt inte kan möjliggöra en egen resurs med en strategisk roll för att på så sätt kunna utveckla samarbete med regionen. Studieförbunden tilldelades under 2021 ett större verksamhetsbidrag som möjliggjordes av regionens medel av återstart till följd av pandemin.

GBF lyfter behovet av ett mer långsiktigt stöd som skulle generera möjlighet till stabilitet och att aktivare kunna bedriva folkbildningsarbete och kulturverksamhet. Förvaltningen bedömer att det behov som lyfts behöver inkorporeras i en bidragsöversyn gällande studieförbundens bidrag liksom den för kultur- och fritidsbidrag som nu görs. Översynen kan hanteras inom förvaltningen och KFA när beslut tagits om att uppdraget flyttas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Viktoria Nordberg, projektledare, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med strategisk plan och budget, § 96.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med arbetsutskottets tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-08

RS AU § 73   Konstöversyn på Gotland

Ärendenummer: RS 2021/1692

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages.
- Återrapportering gällande konstöversyn på Gotland skall ske till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

Regionstyrelsen gav i februari 2022 uppdrag åt regionstyrelseförvaltningen att ta fram en översyn av konstområdet med rekommendationer att kunna presentera till budgetberedningen 2022. En konstöversyn är upphandlad och arbete pågår. Regionstyrelseförvaltningen bedömer dock att mer tid behövs för att bedöma översynen och samtidigt hinna förankra och föra dialog kring innehåll och rekommendationer med bland annat Gotlands museum, vars egen rapport över hur Konstmuseet ska kunna klimatanpassas och förnyas blir klar först i juni. Samtidigt pågår rekrytering av ny museichef. Idealiskt vore därför att regionstyrelseförvaltningen kunde få återrapportera konstöversynens innehåll i samband med budgetavstämningen i oktober.

Bedömning

Konstområdets utmaningar på Gotland är under våren 2022 föremål för en konstöversyn - som upphandlats av utredarna Åsa Mårtensson och Hanna Stahle - tänkt att mynna ut i ett antal rekommendationer kring vad Region Gotland skulle behöva förändra eller prioritera på konstområdet. I samband med att Konstmuseets egen rapport över hur Konstmuseets framtida lokaler kunde anpassas för att bli mer ändamålsenliga, ser regionstyrelseförvaltningen behovet av dialog med berörda aktörer och Gotlands museum som viktig innan översynen presenteras. Museets rapport blir klar i juni samtidigt som rekrytering pågår av ny museichef.

Bedömning av översynen behöver även jämföras i förhållande till synpunkter som inkommit i samband med pågående bidragsöversyn av stöden inom kulturen.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att återrapportering av översynen i samband med budgetavstämningen i oktober vore mer gynnsamt - för att hinna bearbeta dess rekommendationer också i förhållande till pågående bidragsöversyn, samt för att hinna förankra och föra dialog kring innehåll och rekommendationer med Gotlands museum.

Målet med översynen är att kunna överblicka hur området ser ut och vilka behov som föreligger för att bättre kunna bedöma vilka prioriteringar som behöver göras på konstområdet - samt om uppdraget till Gotlands museum

gällande att säkerställa ändamålsenliga lokaler för Konstmuseet behöver förändras eller tydliggöras.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 74   Rapport. Byggnation Alléskolan

Ärendenummer: RS 2019/954

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Rapporten godkänns.

Sammanfattning

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (UAF) har gett i uppdrag till teknikförvaltningen (TKF) att bygga ny skola enligt funktionsstudier/lokalprogram och slutfört förfrågningsunderlag.

Målsättningen är att skolan ska tas i bruk till höstterminen 2024.

Upphandling av totalentreprenad för nybyggnad av grundskola pågår. Tekniska nämnden (TN) har beslutat om tilldelning den 30 mars 2022 enligt nedan:

- för upphandling av totalentreprenör för Alléskolan, nybyggnad av grundskola. TN beslutar att anta anbudet från Wisab AB.
- Efter tilldelningsbeslut inträder avtalsspärr t o m 12 april.
- TN begär finansiellt igångsättningstillstånd hos regionstyrelsen.

Bedömning

Barn- och genusperspektiv

Enligt Region Gotlands övergripande mål - Social hållbarhet 2020 – 2023: ”Alla fullföljer gymnasiet och har förutsättningar för ett livslångt lärande”

En bra grundskola lägger grunden för fortsatta studier och bidrar till att uppfylla minst ett av Region Gotlands mål angående Social hållbarhet, att alla fullföljer gymnasiet och har förutsättningar för ett livslångt lärande. Ombyggnaden av Alléskolan medför förbättringar och utökade möjligheter att nå detta mål.

Landsbygdsperspektiv

Projektet berör i första hand skolorganisationen i Visby.

Ekonomisk konsekvensanalys

Teknikförvaltningen bedömer att inlämnat anbud ryms inom budget.

Anbudssumma: 97 950 000 SEK

Tillkommer fiktiva kostnader för ändrings, tillkommande och avgående arbeten samt byggherrekostnad är uppskattade kostnader.

Tillkommer kostnader för indexomräkning

Tilldelad budget är 137 Mkr.

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet tar del av barn- och utbildningsnämndens rapportering.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-31

Barn- och utbildningsnämnden 2022-04-19, § 45

Tekniska nämndens tjänsteskrivelse 2022-03-30

RS AU § 75   Uppdrag. Utredning - Behov av samordning och analytiska kompetenser/resurser i omställningen mot ett hälsosystem som fokuserar på främjande och förebyggande arbete

Ärendenummer: RS 2022/47

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Informationen mottages.

Sammanfattning

Regionstyrelsen gav 2021-06-16, § 208 i uppdrag till regionstyrelseförvaltningen att tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningen utreda och beskriva vilka analytiska kompetenser och resurser som behöver tillföras för att få större kraft i omställningen mot ett hälsosystem som fokuserar på främjande och förebyggande arbete, med återrapportering till budgetberedningen 2022.

Uppdragets fokus har riktats mot att utreda analytiska kompetenser och resurser som kan kopplas till den primära vårdens uppdrag. Utredningen har genomförts av en arbetsgrupp bestående av folkhälsostateg enheten för Social välfärd, programledare för omställningen till God och Nära Vård, verksamhetsutvecklare hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Efter omvärldsspaning via regionala nätverk har arbetsgruppen gjort inventering inom Region Gotland av nuläge och behov kring analys av data om folkhälsa/hälsans bestämningsfaktorer och sjuklighet.

Resultatet visar behov av förbättringar inom tre områden:

- *Lättillgängliga data och verksamhetsnära analys.* Som grund för analyser om folkhälsa och sjuklighet behövs data av god kvalitet, som är lättillgänglig och kan kombineras på olika sätt samt kompetens för verksamhetsnära analys.
- *Implementering av evidens och beprövad erfarenhet.* Behövs lokalt stärkt införande av nationell struktur för evidensbaserade insatser, med tydligare lokala strukturer för implementering.
- *Ledningsprocesser.* Behov finns att stärka Region Gotlands förmåga och kapacitet att samverka kring hälsofrämjande frågor. Tydligare behov av samordnad styrning, med gemensamma strategiska ställningstaganden, kopplat till folkhälsa/hälsans bestämningsfaktorer och sjuklighet har identifierats.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att arbetet med förbättringar enligt A-C bör kunna tas omhand i fyra redan pågående utvecklingsprocesser:

- 1) Kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvården
- 2) Omställningen god och nära vård (Hälsa genom hela livet)
- 3) Utveckling av ledningssystem för koncernledning (bl.a. genom ny styrmodell)
- 4) Utveckling av styrning utifrån den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 (bl.a. genom årlig uppföljning)

Den ambitionsnivån som efterfrågas i behovsområde A-C kommer dock att medföra behov av omfördelning och tillskott av resurser. Det är för tidigt för att kunna göra en beskrivning av vilka behov som finns av tillskott av budgetmedel i de olika processerna (1-4).

Bedömning

Utifrån upprinnelsen till uppdraget, hälso- och sjukvårdsnämndens önskan om analys av sjuklighet på Gotland, fanns frågeställningen med hos arbetsgruppen om nya kompetenser kan behöva tillföras inom t.ex. epidemiologi, hälsoekonomi och biostatistik. Detta för att kunna göra mer omfattande analyser till lägesbilder som den till primära vården behöver för att kunna genomföra uppdraget enligt hälso- och sjukvårdslagen, § 13 A. Under inventeringen framkom dock bilden av att Region Gotland har tillgång till mycket data och kunskap om evidens för hälsofrämjande åtgärder. Behov av ytterligare kompetenser för att öka mängden information om folkhälsa och sjuklighet bedöms inte vara det primära behovet. Istället bedöms det finnas behov av ökad samordning, samverkan och utveckling av de analyser som redan görs idag, samt ökad genomförandekraft i processer som medverkar till att stärka omställningen till mer hälsofrämjande sjukvårdssystem, som beskrivits ovan i behovsområden A-C (A Lättillgängliga data och verksamhetsnära analys, B Implementering av evidens och beprövad erfarenhet, C Ledningsprocesser).

Arbetsgruppen har identifierat fyra pågående utvecklingsprocesser där förbättringar utifrån ovan beskrivna behov passar väl in i det pågående arbetet:

- 1) Kunskapsstyrningen inom hälso- och sjukvård
- 2) Omställningen god och nära vård (Hälsa genom hela livet)
- 3) Utveckling av ledningssystem för koncernledning (bl.a. genom ny styrmodell)

4) Utveckling av styrning utifrån den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 (bl.a. genom årlig uppföljning)

De synpunkter som lyfts fram i inventeringen har i många fall adresserats från funktioner som deltar i omställningsarbetet i de fyra utvecklingsprocesserna; kunskapsstyrning, hälsa genom hela livet och ledningssystem för koncernstyrning och regional uppföljning. Utfallet av denna utredning är känt för nyckelpersoner inom de fyra utvecklingsprocesserna och vidare är lösning på de framlyfta behoven (se A-C ovan) till stor del framgångsfaktorer för väl genomfört arbete i dessa processer. Arbetet i samtliga fyra processer följs från regionledningen med rapportering till berörda nämnder. Sammantaget gör detta att regionstyrelseförvaltningen bedömer att de behov inom område A-C som kommit fram i denna utredning bör kunna tas omhand i de fyra utpekade utvecklingsprocesserna. Det är troligt att den ambitionsnivån som efterfrågas i behovsområde A-C kommer att medföra behov av omfördelning och tillskott av resurser. Det är för tidigt för att kunna göra en beskrivning av vilka behov som finns av tillskott av budgetmedel i de olika processerna 1-4. Bedömningen är att behov av resurstillskott bäst bevakas och adresserad inom respektive process. Redan nu bedöms dock behov finnas av budgettillskott för resursförstärkning på regionstyrelseförvaltningen, relaterat till process 3 och 4, för att hantera efterfrågade förbättringar inom problemområde C, ledning och styrning för förvaltningsövergripande arbete kring folkhälsa och social hållbarhet.

Bedömning av konsekvenser i övriga tvärperspektiv

I utredningen utifrån uppdraget konstateras att väl genomförd analys kring folkhälsa/hälsans bestämningsfaktorer och sjuklighet gynnar samtliga tvärperspektiv samtidigt som frånvaro av identifierade förbättringar bedöms kunna få långsiktigt negativ inverkan på samtliga tvärperspektiv. Någon djupare analys av tvärperspektivet var för sig har inte gjorts men i utredningen konstateras att väl genomförd analys kring folkhälsa/hälsans bestämningsfaktorer och sjuklighet får positiv effekt i samtliga tvärperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Veronica Hermann, folkhälsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2022-01-11, § 208

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 76 Uppdrag. Prioriterade aktiviteter för att minska livsstilssjukdomar

Ärendenummer: RS 2021/358

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Informationen mottages.

Sammanfattning

Nämnderna har fått i uppdrag att beskriva hur de arbetar vidare med prioriterade aktiviteter för att minska livsstilssjukdomar. Nämnderna har på olika sätt beskrivit hur de arbetar med detta, antingen som särskilda aktiviteter eller som en del av ordinarie grunduppdrag.

Ett främjande och förebyggande folkhälsoarbete bedöms vara av största vikt både för den enskilde individen men också för samhället och för ett hållbart välfärdssystem. Det görs många insatser som bland annat syftar till att minska risken att utveckla livsstilssjukdomar, men det sammanlagda resultatet visar ännu inte en förflyttning. Nuvarande styrmodell och arbetssätt inom regionen bedöms inte i tillräcklig omfattning stödja styrning av och kraftsamling kring hälsofrämjande och förebyggande insatser. Det är också av vikt att ledningsprocesserna möjliggör långsiktighet och vidmakthållande av pågående aktiviteter inom folkhälsoarbetet, eftersom en del av effekterna av nuvarande arbete ses först om flera år.

Metodutveckling pågår inom flera olika processer med sikte på att förbättra ledningsprocesser kring arbetet med förbättrad hälsa i befolkningen. Dessa parallella utvecklingsarbeten gällande ledning och styrning borde skapa förutsättningar att öka regionens förmåga att nå målet att befolkningen får likvärdiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa, vilket inkluderar goda levnadsvanor.

Bedömning

Ett främjande och förebyggande folkhälsoarbete är av största vikt både för den enskilde individen men också för samhället och för ett hållbart välfärdssystem. Att prioritera aktiviteter för att minska livsstilssjukdomar är således en nödvändighet inom samtliga av Region Gotlands verksamheter.

Nämnderna har på olika sätt beskrivit hur de arbetar med detta, antingen som särskilda aktiviteter eller som en del av ordinarie grunduppdrag. Socialnämnden redogör för uppdraget i sin strategisk plan och budget 2023-2025 medan barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden refererar till verksamhetsplan 2022. Tekniska nämnden, miljö- och byggnämnden samt hälso- och sjukvårdsnämnden har inkommit med särskilda skrivelser. Variationen i hur uppdraget redovisas gör det möjligen svårare att få en tydlig helhetsbild av vilka prioriterade aktiviteter för att minska

livsstilssjukdomar som regionens verksamheter arbetar med. Oavsett om rapporteringen sker genom etablerade planeringsrutiner eller i särskild ordning är det tydligt att det är många olika verksamheter i förvaltningarna som utifrån sina specifika förutsättningar gör aktiviteter som tillsammans kan medföra en förflyttning mot bättre levnadsvanor i befolkningen.

Levnadsvanor utgör ett av åtta målområden inom det nationella folkhälsopolitiska ramverket där det övergripande målet är god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Ett sätt att bidra till en bättre hälsa i befolkningen är att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet med levnadsvanor i välfärdens organisationer. Arbetet med förbättrad hälsa i befolkningen är dock komplext och kan inte endast riktas mot levnadsvanor utan behöver samspela med andra insatser som påverkar olika bestämningsfaktorer för människors hälsa.

En god och jämlik hälsa i befolkningen är ett mål i sig, men även en viktig förutsättning för att på sikt kunna leverera tillräckliga välfärdstjänster. En omställning behövs till ett välfärdssystem som fokuserar mer på hälsa än på sjukvård. Att ha goda levnadsvanor i vardagen förebygger flera av de sjukdomstillstånd som idag ger en stor sjukdomsburda i samhället. Till exempel kan enligt WHO hälsosamma levnadsvanor förebygga 80 procent av alla hjärt- och kärlsjukdomar samt 30 procent av all cancer. Utan omställning och med aktuell demografisk utveckling kommer belastningen på vården och omsorgen att öka kraftigt. Behovet av goda levnadsvanor handlar därför även om samhällets förmåga att fortsätta erbjuda välfärdstjänster av god kvalitet.

På Gotland, som i riket, finns skillnader i levnadsvanor mellan olika grupper med olika socioekonomisk status. De senaste åren visar folkhälsodata gällande självupplevd hälsa och levnadsvanor relativt få förändringar. Utan aktiva insatser kring levnadsvanor hade skillnaderna antagligen blivit större. Det finns en tendens för ojämlikhet i samhället att växa som ett resultat av hur det mänskliga samspelet fungerar. Både teoretiska argument och historisk erfarenhet indikerar att ojämlikheten växer av egen kraft under normala förhållanden (jämlikhetskommissionens rapport SOU 2020:46 s19). Det är komplexa förhållanden som styr hälsoläget över tid och som behöver påverkas för att det nationella folkhälsomålet ”att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation” ska kunna uppnås. Inom de flesta ansvarsområdena inom regionens verksamheter finns det beprövade metoder eller arbetssätt som om de tillämpas leder till en bättre hälsa. Det görs många insatser som bland annat syftar till att minska risken att utveckla livsstilssjukdomar, men det sammanlagda resultatet visar inte en förflyttning.

Ibland är det tydligt att vissa förebyggande insatser får stå tillbaka när bristande resurser eller tid är den krassa verkligheten. Ibland finns en bild att mycket och därmed redan tillräckligt görs. Det finns också en risk att vissa åtgärder

prioriteras ned efter att de genomförts en viss tid trots att uthållighet under längre tid är nödvändig för att nå effekt. Det krävs att hela organisationen tydligt prioriterar och på ett uthålligt sätt håller fast vid fler förebyggande satsningar för att önskat resultat ska kunna uppnås. Vi behöver också stärka vår förmåga att prioritera rätt insatser mot de största utmaningarna sett till folkhälsan ur ett långsiktigt perspektiv.

Sammantaget kan konstateras att Region Gotland har en bred palett av insatser som leder till minskade livsstilssjukdomar. Nuvarande styrmodell och arbetssätt inom regionen bedöms däremot inte i tillräcklig omfattning stödja styrning av och kraftsamling kring hälsofrämjande och förebyggande insatser. Med undantag för rökning i befolkningen och ungdomars alkoholkonsumtion ses inga positiva förflyttningar av befolkningens levnadsvanor eller självupplevda hälsa mellan 2009 och 2020. Det är av vikt att ledningsprocesserna möjliggör långsiktighet och vidmakthållande av pågående aktiviteter inom folkhälsoarbetet, eftersom en del av effekterna av nuvarande arbete ses först om flera år. Fortsatta åtgärder krävs genom uthållighet i pågående arbete, ökat fokus och samverkan för att skapa förutsättningar för goda levnadsvanor och god hälsa i hela befolkningen. Detta är ett identifierat behov som även lyfts fram inom uppdraget att utreda behov av samordning och analytiska kompetenser/resurser i omställningen mot ett hälsosystem som fokuserar på främjande och förebyggande arbete (ärende RS 2022/47), som också återrapporteras till budgetberedningen 2022.

Metodutveckling pågår inom flera olika processer med sikte på att förbättra ledningsprocesser kring arbetet med förbättrad hälsa i befolkningen. Arbete sker inom God och nära vård, kunskapsstyrning, framtagandet av en ny styrmodell samt utvecklingen av nya samverkansformer kopplat till genomförandeprogram social välfärd utifrån den ny antagna regionala utvecklingsstrategin.

Dessa parallella utvecklingsarbeten gällande ledning och styrning borde skapa förutsättningar att öka regionens förmåga att nå målet att befolkningen får likvärdiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa, vilket inkluderar goda levnadsvanor.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-07

Barn- och utbildningsnämnden 2021-09-13, § 79

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2021-09-16, § 75

Samhällsbyggnadsförvaltningen, tjänsteskrivelse 2022-02-28

Miljö- och byggnämndens 2022-03-16, § 47

Teknikförvaltningen tjänsteskrivelse 2021-10-12

Tekniska nämnden 2022-03-30, § 36
Socialförvaltningen SON 2022/6
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteskrivelse , daterad 2022-03-29
Hälso- och sjukvårdsnämnden 2022-04-20, § 52
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 77   Region Gotlands iakttagelser under pandemin med koppling till folkhälsa

Ärendenummer: RS 2022/28

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att återkoppla Region Gotlands arbete under pandemin, med särskild fokus på folkhälsoområdet. Underlag saknas i dagsläget för att utvärdera effekter på den gotländska folkhälsan. Aktuell skrivelse syftar till att ge en första övergripande bild av de konsekvenser av pandemin som identifierats på nationell nivå, de behov som Region Gotlands verksamheter uppmärksammat under pandemin och delvis vilka åtgärder som vidtagits för att möta dessa. Till hösten 2022 kommer resultatet från årets folkhälsoenkät, *Hälsa på lika villkor*, att tillgängliggöras och en rapport planeras kring hur hälsa, levnadsvanor och sociala faktorer eventuellt har förändrats under pandemin. Aktuell skrivelse bygger i huvudsak på uppgifter från årsbokslut, verksamhetsberättelser, information inhämtad via Operativt samverkansforum samt direktkontakt med berörda verksamheter.

Pandemin har haft en direkt inverkan på folkhälsan i form av sjukdom och dödlighet. Den kan också ha haft en indirekt påverkan på hälsan i form av t.ex. förändrade levnadsvanor, social isolering samt förändringar i levnadsförhållanden och livsvillkor. Iakttagelserna från Region Gotlands verksamheter under pandemin stämmer i stora drag med vad som iakttagits nationellt, där det ses att redan utsatta grupper drabbats hårdare än andra, t.ex. äldre, personer med funktionsnedsättning, personer med svagare förankring till arbetsmarknaden, personer med annat födelseland än Sverige och personer med psykiatriska diagnoser. För att motverka ökad ojämlikhet i hälsa behöver det förebyggande och hälsofrämjande arbetet förstärkas och prioriteras. Samarbete och samverkan är en viktig nyckel för att påverka samhällsutmaningarna. För att uppnå en god folkhälsa behöver det fortsatta arbetet intensifieras och fokusera på t.ex. a) arbete för att främja hälsa, b) samverkan kring grupper med störst risk för ohälsa, c) samverkan kring brottsförebyggande arbete samt d) utveckling för jämlikhet inom grunduppdragen.

Bedömning

Hur folkhälsan på Gotland påverkats är ännu för tidigt att säga och en diskussion kan möjligen påbörjas under hösten 2022, med grund i den folkhälso rapport som då kommer att göras utifrån levnadsvaneundersökningen *Hälsa på lika villkor*. Det finns dock lite som talar för att Gotland skulle se väsentligt annorlunda konsekvenser av pandemin än de som iakttagits nationellt. Det som Region Gotlands verksamheter iakttagit

under pandemin verkar i stora drag stämma överens med den bild som ses i övriga landet, där grupper som redan innan pandemin löpte större risk att drabbas av ohälsa även varit mer utsatta för de konsekvenser som pandemin har fört med sig. Det handlar t.ex. om äldre, personer med funktionsnedsättning, personer med svagare förankring till arbetsmarknaden, personer med annat födelseland än Sverige och personer med psykiatriska diagnoser. De uppgifter som framkommer i denna skrivelse bygger i huvudsak på verksamheternas egna iakttagelser under pandemin och fördjupade analyser krävs för att få en tydligare bild av det faktiska hälsoutfallet, där redan planerade rapporter och utvärderingar under 2022 kommer att vara viktiga bidrag.

Det kunde redan innan pandemin fastställas att det förebyggande arbetet är en viktig förutsättning för att uppnå det övergripande nationella folkhälsopolitiska målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Det kommer sannolikt att ta flera år innan vi helt och fullt kan överblicka pandemins konsekvenser på folkhälsan. Erfarenheterna under pandemin stärker emellertid bilden av att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet behöver förstärkas och prioriteras för att vi ska kunna säkerställa en god hälsa i befolkningen, med minskad ojämlikhet mellan olika grupper.

Samarbete och samverkan är en viktig nyckel för att påverka samhällsutmaningarna. De åtgärder som Region Gotlands verksamheter genomfört under pandemin har sannolikt haft effekt för att motverka ytterligare ökning av ohälsa och hälsoklyftor. För att uppnå en god folkhälsa behöver arbetet fortsätta och intensifieras, t.ex. a) arbete för att främja hälsa såsom utveckling av elevhälsans förebyggande insatser och omställningen till God och Nära Vård, b) samverkan kring grupper med störst risk för ohälsa t.ex. utifrån handlingsplan för psykisk hälsa och arbetsmarknadspolitiska insatser, c) samverkan kring brottsförebyggande arbete samt d) utveckling för jämlikhet inom grunduppdragen, t.ex. arbetet för likvärdig skola och kunskapsstyrning inom vården.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-18

RS AU § 78 Uppföljning av Region Gotlands hantering av Corona-pandemin

Ärendenummer: RS 2020/980

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomföra en analys kring hur näringslivet, fritidssektorn och kultursektorn har påverkats av pandemin, vilken betydelse stödpaketet har haft och vilka andra lärdomar som kan dras utifrån regionens hantering gentemot dessa sektorer. Ärendet ska återrapporteras till budgetberedningen 2023. Finansiering sker inom regionstyrelseförvaltningens ram.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att återrapportera hur iakttagelser och rekommendationer avseende Region Gotlands hantering av coronapandemin i den så kallade Rambollrapporten har tagits hand om. Särskild vikt skulle läggas på folkhälsoområdet. Detta uppdrag resulterade i två separata skrivelser som också läggs fram till budgetberedningen: en avseende pandemins effekter på folkhälsan (RS 2022/28) och en avseende själva krishantering (RS 2022/602).

Regionstyrelseförvaltningen har också fått i uppdrag att till budgetberedningen återkomma med förslag på ett upplägg för att genomföra en uppföljning med en bredare samhällsanalys kring pandemins påverkan på det gotländska samhället samt de lärdomar som dragits.

Bedömning

En särskild rapportering har skett utifrån ett folkhälsoperspektiv respektive beredskapsperspektiv. De två skrivelser som har tagits fram utgör en bred återkoppling kring regionens hantering av pandemin fram till nu, och vilka framtida åtgärder som behöver prioriteras. Folkhälsoperspektivet var svagt belyst i Rambollrapporten medan beredskapsperspektivet var desto mer i fokus.

En fördjupad analys av folkhälsoeffekterna kommer att presenteras mot slutet av året då pågående datainsamling kring hur befolkningen mår har kunnat bearbetas och analyseras. Lärdomar och identifierade utvecklingsbehov inom beredskapsområdet ligger till grund för det fortsatta arbetet i att bygga upp en starkare krisberedskap.

Redan tidigt under pandemin stod det klart att nödvändiga åtgärder för att hindra smittspridning kunde leda till andra negativa konsekvenser för samhället. På nationell nivå beslutades om flera stödpaket till olika samhällsaktörer, och även på lokal nivå har i omgångar beslut fattats om stödpaket för att lindra dessa befarade konsekvenser. I första hand rörde det

näringslivet samt föreningslivet (kultur och fritid). En bredare samhällsanalys borde rimligtvis fokusera på hur dessa aktörer har påverkats.

Lärdomar kring vad som fungerat bra och mindre bra behöver tas in för att vid liknande situationer i framtiden kunna göra än mer riktade insatser. Det handlar i första hand om ifall de lokala stöden var adekvata, tillräckliga och rätt riktade. Samtidigt föreligger ett behov av att få en bild av hur väl dessa aktörer står sig idag, drygt två år efter de första restriktionerna började gälla. En relativt stor andel av dessa aktörer har drabbats hårt av pandemin och återhämtningen tar tid. Den nationella såväl som den regionale nivån behöver vara långsiktiga i sina satsningar kring återstart.

Regionstyrelseförvaltningen föreslås därför få ett uppdrag att genomföra en analys kring hur näringslivet, fritidssektorn och kultursektorn har påverkats av pandemin, vilken betydelse stödpaketet har haft och vilka andra lärdomar som kan dras utifrån regionens hantering gentemot dessa sektorer.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefaan de Maecker, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 79 Arbetsmarknadsutredning

Ärendenummer: RS 2021/113

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Förtydliga att regionfullmäktiges beslut 2021-06-21, § 98 om att regionstyrelsen har det övergripande strategiska ansvaret för arbetsmarknadsfrågor bland annat innebär framtagandet av Regionala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen samt DUA-överenskommelsen.

Arbetsutskottets förslag till beslut i regionstyrelsen

- Informationen mottages.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att undersöka möjligheten till ett HR-projekt i syfte att öka arbetsplatserna internt i respektive förvaltning samt en tillhörande samordning av framkomna platser för en effektivare matchning och kompetensförsörjning.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att till budgetberedningen 2023 återrapportera hur socialnämnden och gymnasienämnden har fördjupat samarbetet.

Sammanfattning

Regionfullmäktige behandlade 2021-06-21, § 98 en arbetsmarknadsutredning som gav en samlad lägesbild av den gotländska arbetsmarknaden och förslag för en lämplig ambitionsnivå och resursanvändning internt.

Rapporten resulterade i ett antal beslut som regionstyrelseförvaltningen härigenom återkommer kring:

- Samtliga nämnder får i uppdrag att öka antalet arbetsplatser för personer utanför den reguljära arbetsmarknaden.
- Förslaget att flytta enheten för stöd och försörjning från socialnämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden remitteras till socialnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för konkreta arbetsmarknadsinsatser enligt utredningen. Man får även ett ramtillskott på 2 miljoner för konkreta satsningar enligt utredningen.
- Regionstyrelsen har övergripande strategiskt ansvar och samordningsansvar.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med en beskrivning av hur arbetsmarknadsområdet kan samordnas och samverkas med arbetet inom kompetensförsörjningsområdet. Uppdraget ska återrapporteras till budgetberedningen 2022.

Bedömning

En inkluderande arbetsmarknad – utökade antalet arbetsplatser för personer utanför arbetsmarknaden

Det finns behov av fortsatt stöd till HR och förvaltningarna. Samordning och resurser saknas idag för att fullfölja uppdraget. Med bakgrund av detta föreslås att regionstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att undersöka möjligheterna att formulera, ansöka och driva ett HR-projekt med EU-finansiering via strukturfonden. Detta blir ett led i att uppnå framförallt effektmål 11 men även 1, 2, 4 och 10 i den redan antagna RUS:en. Även barnperspektivet beaktas då förälders egen försörjning och en inarbetad sjukpenninggrundande inkomst (s.k nollplacerad) motverkar barnfattigdom, utanförskap samt att föräldern som god förebild motverkar tillväxt i gruppen som står utanför arbetsmarknaden och uteblivande från skolan. Regionens egen kompetensutmaning skulle delvis kunna tillgodoses med detta initiativ samt att man aktivt jobbar med employer branding vilket kan ge positiva effekter på övriga rekryteringsbehov. På detta sätt förvaltar vi erfarenheterna från NORMA på ett konstruktivt och kvalitativt sätt. Detta initiativ skulle också kunna ses som en förlängning och utveckling av det redan framgångsrika projektet ”Alla behövs på Gotland”. Genom det får vi en naturlig koppling till näringslivet och en enhetlig process för breddad rekrytering och inkludering på den gotländska arbetsmarknaden.

Förslaget om att flytta enheten för stöd och försörjning till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

När det gäller förslaget att flytta enheten för stöd och försörjning till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden delar regionstyrelseförvaltningen socialnämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning att det kan vara mer ändamålsenligt att inte genomföra en omorganisation, utan istället förändra arbetssätt och utöka samarbetet.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att resultatet av det utökade samarbetet följs upp och redovisas till budgetberedningen 2023. Idag finns det fungerande samarbeten som man kan skala upp och utveckla, exempel på detta är Vuxkomp, Jobbsam och Diagonalen.

Regionstyrelsen har ett övergripande strategiskt ansvar och samordning för arbetsmarknaden

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det finns ett stort mervärde i att ha ett övergripande samlat strategiskt ansvar för arbetsmarknadsfrågor. Det faller sig naturligt att strategiska överenskommelser knyts till detta ansvar. Här har Region Gotland som den enskilt största arbetsgivaren på ön ett särskilt ansvar utifrån ett HR-perspektiv såväl som ett ansvar att driva arbetsmarknadspolitiska frågor i samhället i stort. Regionstyrelsen föreslås förtydliga att det övergripande strategiska ansvaret för arbetsmarknadsfrågor

bland annat innebär framtagandet av Regionala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen samt DUA-överenskommelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet fördras av Sandra Larsson, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det vinner bifall.

Beslutsunderlag

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-14

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2022-03-23, § 26

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-02-10

Socialnämnden 2022-03-15, § 57

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 80 Utökat uppdrag för Almedalsveckan

Ärendenummer: RS 2022/379

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Begäran om medel med anledning av utökat uppdrag för Almedalsveckan, från och med 2023 beslutas i samband med ärendet Strategisk plan och budget 2023-2025.

Sammanfattning

I februari 2021 beslutade regionstyrelsen att ge regionstyrelseförvaltningen ett nytt uppdrag kopplat till Almedalsveckan utifrån den genomlysning som gjordes hösten 2020. Det utökade uppdraget lyder (RS 2020/1980):

- Region Gotland blir arrangör av det som äger rum i det geografiskt avgränsade området i anslutning till Almedalen från och med 2022, i syfte att stärka Almedalsveckans roll som en plats för politiska och demokratiska möten.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att driva och hålla samman det operativa arbetet för det som äger rum i det geografiskt avgränsade området i anslutning till Almedalen samt att fortsätta arbetet med Region Gotlands värdskap.

Genomgripande förändringar beslutades ifjol rörande Almedalsveckans styrning och upplägg. Med detta följer utökat uppdrag till regionsstyrelseförvaltningen.

Sedan årsskiftet har en intern omorganisation av den funktion som är ansvarig för att driva arbetet med Almedalsveckan gjorts. Projektorganisationen är avvecklad. En ny enhet, Almedalskontoret, har bildats inom kommunikationsavdelningen och rollen som verksamhetsledare har inrättats för att tydliggöra roll och ansvar.

Den nya enheten Almedalskontoret har kvar den tidigare uppgiften att arbeta med Almedalsveckans värdskap. I värdskapet ingår bland annat att sammanställa och kvalitetssäkra det officiella programmet, att vara en sammanhållande kontaktpunkt för veckan som helhet och svara för kommunikation internt och externt. I enhetens uppgift ingår också att koordinera alla de funktioner inom Region Gotlands organisation som behövs för att möjliggöra Almedalsveckan, exempelvis markupplåtelse, trafikreglering, säkerhet och beredskap. Här ingår även samverkan med externa intressenter på Gotland.

Almedalskontoret ska, förutom att även som tidigare hantera värdskapet, från årsskiftet även utgöra ett kansli för det nya Almedalsrådet, under regionstyrelsen. I uppdraget ingår även att koordinera och planera möten med

det nya programrådet, som består av representanter från riksdagspartiernas partiledning och Almedalsrådet.

Almedalskontoret ska också hålla ihop det som händer i parken i Almedalen inom ramen för det som Region Gotland är arrangör av. Det innebär att planera och realisera ett innehåll av god kvalitet, som understryker veckans kärna och som fungerar tillsammans med de politiska partiernas program i parken. Planering, framtagning av underlag, avstämning med Almedalsrådet, tillståndsansökan, upphandling av teknik, scen och övriga tjänster för genomförande (säkerhet och tillgänglighet för att nämna några) samt vara kontaktperson före, under och efter Almedalsveckans genomförande för de aktörer som medverkar i programmet. I detta uppdrag ligger även ansvaret att program för invigning och avslutning i dialog med Almedalsrådet.

Enligt underlaget till det beslut som togs av regionstyrelsen i februari 2021 framgår det att det är viktigt att alla organisationer oavsett resurser/storlek som uppfyller kriterierna för att medverka, bereds möjlighet att så göra. Möjligheten att medverka som medarrangör i parken bör finnas för så många organisationer som möjligt, oavsett hur resursstarka de är.

I enlighet med det beslut som togs av regionstyrelsen (RS 2021/536) har gemensam projektbudget inrättas från och med 2022. I denna gemensamma budget för Almedalsveckan ingår samtliga intäkter och kostnader och är beräknad på det resultat som den senast genomförda Almedalsveckan på plats 2019 i Visby genererade. Denna intäktsbaserade budget ska täcka de kostnader som tidigare togs av teknikförvaltningen, och inkluderar bland annat de säkerhetsåtgärder som identifieras i samråd med polisen. Här ingår bland annat avspärrningsfundament, säkerhetsvakter och bommar för in- och utpassering. I kostnaderna ingår också första hjälpen, ambulansförstärkning samt tjänster som bidrar till besökarnas upplevelse, exempelvis extra sophantering, fler offentliga toaletter, avfallsstationer och blomdekorationer.

Sedan en fysisk Almedalsvecka genomfördes senast har en hel del förändringar skett som kommer att påverka intäkterna för både markupplåtelse och programansökan. Almedalsveckan är från och med 2022 fem dagar och marktaxan för mindre ytor har sänkts. Detta kan innebära ett ekonomiskt bortfall på minst 400 tkr. Utöver detta har beslut tagits att inrätta fler kostnadsnivåer för ansökan till det officiella programmet. Hur detta påverkar intäkterna är än så länge oklart.

Almedalsveckan har också sedan länge flaggat för behovet av en kommunikationsresurs. Almedalsveckans roll som den enda demokratiska mötesplatsen i Sverige för samhällsfrågor har under senaste åren utmanats genom olika initiativ på lokal och regional nivå. Detta bidrar till uppfattningen att Region Gotland måste vara proaktiv i sin kommunikation och sitt agerande för att inte tappa fart och eventuellt sin plats som den viktigaste nationella arenan för demokratiska samtal.

Bedömningen är att det nya uppdraget innebär att det nyetablerade Almedalskontoret behöver utöka sin fasta personalstyrka så väl som de ekonomiska resurserna för att köpa tjänster som kommer med arrangörskapet för det som händer i parken i Almedalen. Dagens bemanning och ekonomi är dimensionerad utifrån det tidigare uppdraget som värd för Almedalsveckan och koordinator för det officiella programmet. Bedömningen är att nuvarande budget för Almedalskontorets arbete, inklusive den förändring som gjordes tidigare, inte kommer att kunna täcka de nya kostnader som uppstår.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mia Stuhre verksamhetsledare, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendets budgetäskande behandlas i samband med strategisk plan och budget § 96.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 81   Hansedagarna 2025 - Förslag till budget 2023 och information om ekonomisk planering 2024-2026

Ärendenummer: RS 2022/388

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Förslag om budget för Hansedagarna år 2023 godkänns. Begäran om medel beslutas i samband med ärendet Strategisk plan och budget 2023-2025.

Sammanfattning

Förslaget omfattar budget för personal- och aktivitetskostnader som värdstad för arrangemanget Hansedagarna i Visby 2025. Budget för genomförandet inkl. utvärdering och avetablering avser 2023-2026.

De ekonomiska ramarna utgörs av Regionstyrelsens beslut om genomförande av arrangemanget med fastställd budget om 11 350 000.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömning är att förslag till budget för 2023 och ekonomisk planering för 2024-2026 är avstämt och i enlighet med uppsatta kriterier och riktlinjer för värskapet, och är i paritet med andra likvärdiga evenemang sett till utformning och storlek.

Budget 2023

Den totala budgeten för evenemanget fördelas på år 2023-2026, där 2023 rymmer uppstart av projektkontor i form av Projektledare och Event-och marknadsansvarig. Dessutom initiala kostnader för genomförande som uppstart av bland annat kommunikation och marknadsföring.

	Total kostnad
Personalkostnader	716 071
Aktivitet	200 000
Totalt	916 071

Ekonomisk planering 2024-2026

	2023	2024	2025	2026	Totalt
Personal	716 071	1 860 361	2 621 803	233 964	
Aktivitet	200 000	629 000	4 988 801	100 000	
Totalt	916 071	2 489 361	7 610 604	333 964	11 350 000

Intäkter, medfinansiering och partnerskap

Regionstyrelseförvaltningen har haft som ambition att hålla kostnaderna nere genom att det gotländska näringslivet och andra organisationer bidrar till genomförandet i form av partnerskap och medfinansiering. Att få utfäst deltagande och åtagande från näringslivet nu, flera år innan genomförandet, är dock svårt och det är vår bedömning att det är ett arbete som först kan starta när en Projektledare är tillsatt och ett tema för evenemanget är fastställt.

Uppskattade deltagarintäkter

Aktivitet	Antal	Intäkt	Totalt
Hansemarknad		614 000	614 000
Hansefest	1800	200	360 000
Annonsförsäljning	10	10 000	100 000
UngHansan	100	1000	100 000
Kulturgrupper			240 000
Totalt			1 414 000

Partnerintäkter

Regionstyrelseförvaltningen har definierat tre möjliga partnerslösningar som kan bidra till att den totala budgeten reduceras.

- **Monetärt partnerskap**

En affärsöverenskommelse där partnerrättigheterna står i paritet till partnerbeloppet. Den eller dessa skall gå i linje med evenemangets tema.

- **Partnerskap av programpunkt**
Finansiering av aktivitet, delar eller hela genomförandet, mot sponsorrättigheter.
- **Barter**
Varor, avgifter eller tjänster som byts mot partnerrättigheter.

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet föreslår att ärendets budgetäskande behandlas i samband med strategisk plan och budget § 96.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 82   Uppdrag. Genomlysning av Räddningstjänstens ekonomi och bemanning

Ärendenummer: RS 2022/95

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återremitteras.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att återrapportera en genomlysning av ekonomi och bemanning (för räddningstjänsten) till budgetberedningen 2022. (RS 2021-10-27, § 297)

En analys av budgettram och förhållanden mellan personalkostnader och övriga kostnader beskrivs i rapporten. Räddningstjänstens beredskap styrs av handlingsprogrammet.

Budgetramen har inte förändrats speciellt mycket under åren 2016 -2021. Mellan 2016 och 2021 har ramen ökat med 1 090 tkr, dvs en ökning med 2 %.

På grund av att personalkostnaderna tagit större andel av den totala budgeten har övriga kostnader budgeterats lågt. Mellan åren 2017-2021 har utfallet varit mellan 32-34 % av den totala budgetramen. 2021 uppgick budgeterade övriga kostnader till 24 % av budgetramen. Detta har medfört att utfallet för övriga kostnader har överstigit budget.

Övertidsuttaget inom räddningstjänsten är stort. Det har varit betydligt större under pandemin. Men det finns möjligheter att minska övertidsuttaget då all övertid inte kan kopplas till sjukdom eller semester.

En viss övertalighet/överanställning är nödvändig vad det gäller tjänstgörande brandmän eftersom Gotland måste klara beredskapen utan hjälp av angränsande kommuner. I dagsläget ter sig bemanningen av utryckande personal i lägsta laget.

Det finns frågetecken om verksamhetens ”overhead” är rätt anpassad till Gotlands storlek och förutsättningar.

Räddningstjänstens självfinansieringsgrad borde kunna höjas genom ökade intäkter, exempelvis genom fler tillsyner som även förbättrar brandskyddet i samhället.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lena Larsen ekonomichef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Filip Reinhard (S) yrkar med instämmande av Katarina Krusell (MP) att ärendet ska återremitteras för ytterligare beredning. Räddningstjänsten får via § 65 i uppdrag att återkomma till regionstyrelsens sammanträde den 16 juni med ytterligare fördjupad analys och åtgärder som ger möjlighet att bedriva verksamheten inom beslutad budgetram 2022.

Ordförande föreslår att ärendet ska återremitteras och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport Genomlysning 2022

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 83 Styrning och ledning av IT

Ärendenummer: RS 2022/627

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen rörande styrning och ledning av IT inom Region Gotland tas emot.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma till budgetavstämningen i oktober med en fördjupad beskrivning av resurs- och utvecklingsbehov avseende förbättrad styrning och ledning av IT.

Sammanfattning

Styrning och ledning av IT innehåller allt från förmågor, tjänster och processer till drift, teknik och anskaffning/inköp mm. En komplex materia som syftar till att driva och styra men också stötta förvaltningarna i det nödvändiga digitaliseringsarbetet som bl.a. tar sin utgångspunkt i vår gemensamma digitaliseringsstrategi.

Även om vi inom Regionen kommit en bit på väg så upplevs det ändå finnas brister i arbetssätt och genomförandeförmåga, parallellt med att de olika förvaltningarna tydligt uppvisar en differentierad IT mognad vilket påverkar genomförandeförmågan och möjligheten till effekthemtagning.

För att få en extern syn på hur Regionen hanterar IT styrningen, få lite referenser från andra kommuner och regioner, så har KPMG på uppdrag av regiondirektören och digitaliseringsdirektören, genomfört en analys av IT styrningen inom Region Gotland.

Slutsatserna i rapporten visar på att det finns bred spridning inom de olika förvaltningarna vad gäller IT mognad, att inte alla förutsättningar riktigt finns på plats för att kunna efterleva den beslutade digitaliseringsstrategin och att korrigeringar och förändringar behövs för en fortsatt framgångsrik digitalisering inom Region Gotland.

Bedömning

Att digitaliseringen är en viktig del i den omställning som kommer att krävas för att möta de demografiska- och kompetensutmaningar regionen står i och inför, råder det ingen tvekan om.

Under de senaste åren har arbetet med att digitalisera Region Gotland fått ett annat fokus och innebörd än tidigare. Satsningar på en regiongemensam resurs för att på egen hand utveckla stöd och tjänster, för internt bruk, men även för medborgarna, har burit frukt. Exempelvis med interna och externa e-tjänster som ökar regionens tillgänglighet, ökar kvaliteten i kommunikation och beslutsfattande. Interna lösningar för att automatisera arbetsflöden och

processer bidrar på ett tydligt sätt till effektiviseringar där större volymer av ärenden kan hanteras med samma eller mindre antal medarbetare.

Parallellt har en digitaliseringsstrategi tagits fram och beslutats i regionfullmäktige, samt att förvaltningarna årligen tar fram sina digitaliseringsplaner. Men upplevelsen är ändå den, att digitaliseringen inte är helt enkel att genomföra och att behov, förmåga och förutsättningar är väldigt olika i förvaltningarna.

Mot den bakgrunden har det resonerats om hur vi får fart på digitaliseringen inom Region Gotland och vad vi skulle behöva förändra och utveckla för att öka genomförandetakten.

En hel del uppfattningar finns och har funnits om orsakerna, så i början av året fattade regiondirektör och digitaliseringsdirektör ett beslut att ta in externa konsulter för att utifrån belysa IT styrningen primärt med fokus på tre områden;

1. Organisation och styrning,
2. Förmågor, tjänster och processer,
3. Drift och teknik

I mars gavs uppdraget till KPMG och en slutrapport finns nu framme.

I sin slutrapport framhåller KPMG 6 huvudpunkter;

1. I flera förvaltningar finns inte digitaliseringsfrågorna på ledningens bord utan hanteras lite styvmoderligt längre ner i organisationen, vilket leder till att frågor om systemförvaltning, informationssäkerhet och GDPR aldrig har ledningens uppmärksamhet
2. Det finns en obalans i IT mognad mellan de olika förvaltningarna. Utan en fungerande förvaltning av dagens system kommer man inte kunna ta nästa steg i sin digitalisering eller möta upp den digitaliseringsstrategi som antagits av fullmäktige.
3. Det finns ett gap mellan verksamhetsutvecklingen i förvaltningarna och tekniksidan inom Regionen. Både vad gäller objektsförvaltningen och den digitala utvecklingen. Gapet består av processbrister men även kompetens.
4. Det saknas kompetens och resurser i förvaltningarna för att uppfatta behoven och kunna omvandla dem till tekniska lösningar och beställningar till leverantörer och den interna IT organisationen.
5. Resurser behöver tillskjutas inom digital utveckling för att kunna ge det stöd till förvaltningarna som behövs för att fullt ut lyckas med digitaliseringen.
6. Förvaltningarna behöver etablera strukturerade processer för verksamhetsutveckling där digitalisering är en integrerad del i processen.

I rapporten konstaterar man att förvaltningarna över tid haft olika förutsättningar för sitt digitaliseringsarbete och att det finns en stor skillnad i digital mognad. Inom exempelvis HSF (hälso- och sjukvårdsförvaltningen) har

digitaliseringsfrågorna, liksom förvaltningsarbetet, fått stå tillbaka på grund av resursbrist, vilket skapat en akut situation som behöver lösas för att kunna driva en fortsatt digitalisering. Att sedan HSF har 10 gånger fler system / applikationer än de flesta förvaltningar, bidrar enbart till komplexiteten.

Som ett bra exempel att ta efter, framhålls SOF (socialförvaltningen) som under många år har haft en strukturerad plan för sitt verksamhetsutvecklingsarbete. Hela processen är en integrerad och självklar del av SOFs årshjul och digitaliseringen har på så sätt en tydlig och välbekant plats i förvaltningens årsplanering och genomförande.

Man konstaterar även att man inom den gemensamma Digitaliseringsavdelningen behöver kompetensväxla för att kunna ge förvaltningarna det stöd man måste ha för att komma vidare i arbetet.

Regionen har här ett problem som måste lösas och föreslår därför att Regionstyrelseförvaltningen uppdras att ta fram en fördjupad beskrivning av resurs- och utvecklingsbehov avseende förbättrad styrning och ledning av IT.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Peter Lindvall, regiondirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 84   Resultat av genomförd förstudie kring utrymmesmöjligheterna vid avdelningar på Visby lasarett samt logistik och trafikförutsättningar vid ett införande av kyldmatproduktion.

Ärendenummer: RS 2022/648

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att till budgetberedningen våren 2023 återkomma med vilka kunder som skulle kunna erbjudas kyld mat samt konsekvenserna av detta i hela måltidskedjan. Dessutom komma med ett förslag till vilket av alternativen, nybyggnation eller ombyggnation, som en fullskalig förstudie ska genomföras för.
- Delrapportering skall ske till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

En översyn av måltidsverksamheten i Region Gotland genomfördes 2019-2021 med hjälp av en extern konsult. Konsultrapporten föreslog ett antal utvecklingsområden med bland annat införande av kyld mat i större skala. Då utrymme och logistik vid Visby lasarett identifierats som möjligt trånga sektorer så fick regionstyrelseförvaltningen i december 2021 i uppdrag att: *Till budgetberedningen i maj 2022 återkomma med resultat av genomförd förstudie kring utrymmesmöjligheterna vid avdelningarna på Visby lasarett samt logistik- och trafikförutsättningar vid ett införande av kyldmatsproduktion. (2019/958 RS § 396)*

Extern projektledning har engagerats och resulterat i en slutrapport. Styrgrupp för projektet har bestått av representanter från regionstyrelseförvaltningen samt hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Projektgrupp bestående av kompetenser från hälso- och sjukvårdsförvaltningen, regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen har varit aktiva med inspel till utredningen. I begreppet ”avdelningarna vid Visby lasarett” har även psykiatrin inkluderats.

Slutrapporten visar att utrymmen vid avdelningsköken, och avdelningarna, vid Visby lasarett är mycket begränsade, detta oavsett hantering av kyld mat eller varm mat. Trots begränsade ytor gör konsulten bedömningen att det är möjligt för avdelningarna vid Visby lasarett, inkl. psykiatrin, att ta emot och hantera kyld mat. En övergång till kyld mat vid Visby lasarett skulle innebära investeringar i ombyggnation och utrustning i avdelningsköken samt i transportvagnar.

Transport- och logistikförutsättningarna inom lasarettet skulle vid en övergång till kyld mat inte påverkas nämnvärt om man enbart ser på den volym som i dag produceras vid Strandgårdets kök. En övergång till kyldmatsproduktion

vid produktionsköket vid Visby lasarett med en större produktions- och leveransvolym än dagens skulle dock kunna få påverkan på transportomfattningen. I vilken utsträckning påverkan skulle ske skulle dock kräva en fördjupad analys efter eventuellt beslut om kyld mat och volymer av det samma.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer utifrån utredningen att ett införande av kyld mat till avdelningarna vid Visby lasarett, inklusive psykiatrin, är möjlig och att logistik- och transportförutsättningar för att leverera kylda måltider till avdelningarna inte påverkas av detta. Vid en omställning krävs investeringar i avdelningskök och transportvagnar.

Vidare är bedömningen att förslag kring vilka volymer liksom vilka kunder och enheter som ska få kyld mat behöver arbetas fram och att utvecklingsarbete tillsammans med berörda förvaltningar kring att identifiera effekter i hela måltidskedjan behöver genomföras. Utfall kring dessa två områden bedöms sedan kunna ligga till grund för att utreda om det är mest fördelaktigt att genomföra ombyggnation av befintligt produktionskök vid Visby lasarett eller att genomföra nybyggnation av kök för kyldmatsproduktion.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifaller.

Beslutsunderlag

Slutrapport, Kyld mat vid Visby lasarett inkl. psykiatrin, april 2022
Bilaga 2 Exempel serveringslösningar med för och nackdelar.
Slutrapport, analys och förslag, Organisation och lokalisering av måltidsverksamhet i Region Gotland, oktober 2020
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 85   Framtida former för hantering och finansiering av subventioner i enlighet med regelverket för trygghetsboende, samt budgetäskande för 2023

Ärendenummer: RS 2020/1246

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Godkänna föreslagna ändringar i Region Gotlands ”Regelverk för stöd till trygghetsboenden” samt föreslagna ändringar i blanketterna ”Ansökan om utbetalning av finansiellt bidrag för trygghetsboende” och ”Ansökan om kommunal subvention för att driva trygghetsboende”.
- Ansvaret för hanteringen av frågor enligt regelverket, inklusive prövning av årlig ansökan om subvention för trygghetsboenden, övergår till fullmäktige till socialnämnden från och med 1 juli 2022.
- Beslutad budget avseende subvention för trygghetsboenden för år 2022 överförs från regionstyrelsen till socialnämnden.
- En utvärdering av överföringen av ansvaret till socialnämnden ska göras gemensamt under år 2024.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen genomförde, i samarbete med socialförvaltningen, under vintern 2020/21 en utvärdering av boendeformen trygghetsboende i syfte att pröva dess effekter på bostadsmarknaden samt effekterna på det långsiktiga behovet av vårdplatser inom äldreomsorgen. Med presenterad utredning som grund beslutade regionstyrelsen 2021-05-26, § 149 att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att i samverkan med socialförvaltningen utreda frågan kring ansvarsfördelning mellan regionstyrelsen och socialnämnden när det gäller de olika delar som trygghetsboendefrågan omfattar, samt att genomföra en översyn av regelverket (RS 2020-10-22, § 306).

Efter genomförd utredning presenterats beslutade regionstyrelsen 2021-12-15 § 395, om följande:

Följande föreslagna beslutspunkter remitteras till socialnämnden för yttrande.

- Föreslagna ändringarna i Region Gotlands regelverk för stöd till trygghetsboenden samt de föreslagna ändringarna i blanketterna Ansökan om utbetalning av finansiellt bidrag för trygghetsboende och Ansökan om kommunal subvention för att driva trygghetsboende godkänns.
- Ansvaret för hanteringen av frågor enligt regelverket, inklusive prövning av årlig ansökan om subvention för trygghetsboenden, övergår till fullmäktige till socialnämnden från och med 1 april 2022.

- Beslutad budget avseende subvention för trygghetsboenden för år 2022 överförs från regionstyrelsen till socialnämnden.

Socialnämnden har nu 2022-02-09, § 30, fattat beslut om ett yttrande på den remiss som regionstyrelsen ställt. Socialnämnden ställer sig bakom regionstyrelsens förslag till beslut som innebär att hanteringen av frågor inklusive prövning av subvention och hantering av budget för trygghetsboenden, övergår till socialnämnden från och med april 2022. Socialnämnden ställer sig även bakom förslaget att beslutad budget för trygghetsboende för 2022 överförs till nämnden. Slutligen vill socialnämnden även att en utvärdering av den önskade effekten av överföringen av ansvaret från regionstyrelsen till socialnämnden, görs under år 2024.

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på socialnämndens yttrande och konstaterar att det ligger i linje med förvaltningens tidigare förslag om överföring av ansvaret för hanteringen av frågor rörande trygghetsboende. Förvaltningen ser också positivt på förslaget att göra en utvärdering av åtgärden efter två år, under år 2024. Förvaltningen konstaterar dock att den ursprungliga tidplanen för överföring av ansvaret inte kommer att kunna klaras, utan föreslår istället att ansvaret överförs från den 1 juli 2022.

Sammanfattningsvis föreslås regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige följande:

- Anslå 635 000 kr för stöd till trygghetsboenden för år 2023.
- Godkänna föreslagna ändringar i Region Gotlands ”Regelverk för stöd till trygghetsboenden” samt föreslagna ändringar i blanketterna ”Ansökan om utbetalning av finansiellt bidrag för trygghetsboende” och ”Ansökan om kommunal subvention för att driva trygghetsboende”.
- Ansvaret för hanteringen av frågor enligt regelverket, inklusive prövning av årlig ansökan om subvention för trygghetsboenden, övergår till fullo till socialnämnden från och med 1 juli 2022.
- Beslutad budget avseende subvention för trygghetsboenden för år 2022 överförs från regionstyrelsen till socialnämnden.
- En utvärdering av överföringen av ansvaret till socialnämnden ska göras gemensamt under år 2024.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på socialnämndens yttrande och konstaterar att det ligger i linje med förvaltningens tidigare förslag om överföring av ansvaret för hanteringen av frågor rörande trygghetsboende. Förvaltningen ser också positivt på förslaget att göra en utvärdering av åtgärden efter två år, under år 2024. Förvaltningen konstaterar dock att den ursprungliga tidplanen inte kommer att klaras, utan föreslår istället att ansvaret överförs den 1 juli 2022.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ärendet innehåller förslag till förändring av regelverket för stöd till trygghetsboenden. Förändringarna syftar huvudsakligen till att förtydliga de kriterier som en sökande har att förhålla sig till och som måste vara uppfyllda för att ekonomiskt stöd ska kunna beviljas. Inga förändringar föreslås när det gäller bidragets nivå och inte heller när det gäller de grundkrav som ställs upp. Bedömningen är därför att det inte föreligger några hinder ur ett rättsligt perspektiv för förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Förslaget innehåller inga förändringar av nu gällande bidragsnivå som en aktör kan beviljas och inte heller föreslås några förändringar av kriterier för prövning som skulle kunna innebära förändrade förutsättningar för aktörer. Ansvaret för hanteringen av frågor kring trygghetsboende föreslås föras över till socialnämnden och det föreslås också att socialnämnden beviljas 635 tkr för budgetåret 2023 i syfte att hantera ekonomiskt stöd till befintligt trygghetsboende, under förutsättning att aktören kan visa att gällande kriterier i regelverk uppfylls.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Peter Lindvall, regiondirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med strategisk plan och budget, § 96.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med arbetsutskottets tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Socialnämnden 2022-02-09, § 30

Bilaga 1. Permanent regelverk för stöd till trygghetsboende (reviderad)

Bilaga 2. Blankett ansökan om utbetalning av stöd för trygghetsboende

Bilaga 3. Blankett ansökan om kommunal subvention av trygghetsboende
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-08

RS AU § 86   Regionövergripande lokalförserjningsplan. Lägesrapport

Ärendenummer: RS 2019/972

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att fortsätta det påbörjade arbetet att tillsammans med samtliga förvaltningar ta fram en regionövergripande lokalförserjningsplan till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2020-06-15, § 89 att ge regionstyrelsen i uppdrag att samordna framtagandet av en regionövergripande lokalförserjningsplan och fastighetsstrategi, samt att ge samtliga nämnder uppdrag att ta fram en lokalförserjningsplan. Syftet med uppdraget är att med ett långsiktigt perspektiv beskriva regionens samlade lokalbehov samt visa möjligheter till samlokalisering och samnyttjande av lokaler. Lokalförserjningsplanen ska även visa vilka möjligheter som finns att lokalisera verksamheter som nu finns i Visby till lokaler på andra platser på ön för att sänka regionens kostnader.

Regionstyrelseförvaltningen har i uppdrag att hålla ihop ramverket för en regionövergripande lokalförserjningsplan med utgångspunkt ur förvaltningarnas lokalförserjningsplaner.

För att sammanställa en regionövergripande lokalförserjningsplan behövs underlag från samtliga förvaltningar. Lokalförserjningsgruppen, där samtliga förvaltningar ingår, har under året haft regelbundna möten och arbetet med förvaltningarnas egna lokalförserjningsplaner har fortsatt. I nuläget är tre av förvaltningarna färdiga med sina lokalförserjningsplaner.

Inför det fortsatta arbetet med framtagande av en regionövergripande lokalförserjningsplan har regionstyrelseförvaltningen valt att genomföra en upphandling för att teckna avtal med konsult för genomförande av arbetet. Uppdraget till konsult kommer att innehålla krav på att leverera en färdig plan under tidig höst 2022.

Bedömning

Under senare tid har en inte obetydlig del av lokalförserjningsgruppens fokus och arbetsinsats färgats av pandemirelaterade uppdrag såsom anordnande av tillfälliga vaccinationslokaler. Det är därför förstaeligt att arbetet med de lokala lokalförserjningsplanerna till del fått stå tillbaka och dragit ut på tiden mer än vad som initialt kunde förutses. I nuläget har dock tre av förvaltningarna kunnat slutföra framtagande av sina lokalförserjningsplaner och de övriga bedöms ha kommit så långt att dessa kan utgöra ett tillräckligt bra underlag för

ett framtagande av den regionövergripande planen. Med den konsult som upphandlas för uppdraget bedöms att lokalförsörjningsgruppen har goda förutsättningar för att innan årets slut kunna leverera i enlighet med regionstyrelsens uppdrag.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ett av de bärande skälen för en gemensam hantering av lokalförsörjningsfrågor är identifiera åtgärder som ger lägre totalkostnader för regionen utan att underskrida serviceutredningens ambitionsnivå och utan att äventyra lagstadgade krav på regionens verksamhet. Bedömningen är att arbetet har förutsättningar att ge lägre lokalkostnader för regionen.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

I uppdraget ligger att även visa vilka möjligheter som finns att lokalisera verksamheter som nu finns i Visby, till platser inom andra delar av Gotland. Bedömningen är att uppdraget har förutsättningar för att ge positiva effekter för landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv.

6. Klimat och miljöperspektiv

En effektivisering av lokalinhavet kommer sannolikt att innebära en minskning av den totalt förvaltade lokalarean för Region Gotland. Det finns således förutsättningar för att arbetet ska kunna ge positiva effekter när det gäller energiförbrukning och därmed vara positivt ur ett klimat- och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Peter Lindvall, regiondirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RS § 316, 2021-10-27

RS § 156, 2021-05-26

RS § 160, 2020-05-27

RF § 89, 2020-06-15

Fastighetsförvaltning, bebyggda fastigheter – Riktlinjer

Fastighetspolicy

Försäljning och köp av fastigheter, tomträtt och arrende – Riktlinjer

Lokalförsörjning – Riktlinjer

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-19

RS AU § 87   Uppdrag. Analys och beskrivning av resurser för stadsutveckling med anledning av ändrade redovisningsregler

Ärendenummer: RS 2022/96

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Behovet av resurser för stadsutveckling och exploatering beslutas i samband med ärendet Strategisk plan och budget 2023-2025.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2021-11-22, § 182 att ge tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden i uppdrag att återkomma till budgetberedningen 2022 med en analys och beskrivning av resurser för stadsutveckling med anledning av ändrade redovisningsregler.

Tekniska nämnden har lämnat en redogörelse för sitt behov av resurser både för 2022 och för 2023. Miljö- och byggnämnden har i sitt svar hänvisat till tekniska nämndens redogörelse.

Resursbehovet är en följd av att de nya riktlinjerna för redovisning och budgetering av markexploatering som klargör att utgifter för personal, förstudier, undersökningar, administrativa omkostnader med mera är driftkostnader. Endast utgifter som har en nära anknytning till en tillgångs uppförande får redovisas som en investerings- eller exploateringsutgift enligt god redovisningssed.

Tekniska nämnden har för att klara sina uppdrag inom stadsutveckling och markexploatering rekryterat in personal som inte haft anslagsfinansiering. För att klara finansieringen har exploateringsprojekten interndebiterats kostnader för personal som arbetat i projekten. Även alla köp av utredningsuppdrag och konsulttjänster har finansierats via exploateringsprojekten.

I bokslutet för 2021 gjordes en genomgång av vilka utgifter som belastat exploateringsprojekten och därmed redovisats som tillgångar. Vid genomgången konstaterades att 40 mnkr utgjordes av utgifter för utredningar, konsulter och egen personal vilket inte uppfyllde kravet för att få redovisas som tillgång. I bokslutet gjordes en värdering på 40 mnkr som belastade resultatet. Av de 40 mnkr utgjorde Visborgsprojektet 36 mnkr.

Enligt tekniska nämndens redogörelse uppgår resursbehovet för stadsutveckling och markexploatering till 20 mnkr i driftbudgeten för 2023. De 20 mnkr består av 8 mnkr för personalkostnader (motsvarande 10 tjänster) och 12 mnkr för köp av tjänster. Visborgsprojektet har det största resursbehovet.

Tekniska nämnden fick i budget 2022 utökat anslag med 5 mnkr för stadsutveckling och exploatering. Tekniska nämnden fick även 3 mnkr i anslag för ökat bostadsbyggande, ett anslag som minskar till 2 mnkr 2023.

Tekniska nämnden framför att nettobehovet 2023 uppgår till 15 mnkr efter att ovannämnda anslag avräknats. Anledningen till att nettobehovet inte är att 13 mnkr ($20-5-2=13$) är att anslaget för ökat bostadsbyggande är tänkt att användas för att finansiera del av exploateringschef, del av mark- och exploateringsingenjör och del av landskapsarkitekt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att tekniska nämnden behöver tillföras resurser för att kunna följa de nya riktlinjerna och därmed tillämpa god redovisningssed.

Regionstyrelseförvaltningen har i beredningen av ärendet haft dialog med teknikförvaltningen som framhållit att det finns en viss osäkerhet i de belopp som tagits fram. Det som kan konstateras är att teknikförvaltningen har anställd personal för stadsutveckling och exploatering som saknar anslagsfinansiering, vilket behöver lösas.

I regionstyrelseförvaltningens driftbudget finns ett anslag på 3 mnkr till förstudier för exploatering. Det bör övervägas om detta anslag kan omfördelas till tekniska nämnden då alla utgifter för exploatering bör ligga samlat.

Regionstyrelseförvaltningen anser att resursbehovet ska behandlas i ordinarie budgetberedning tillsammans med övriga nämnders resursbehov så att en prioritering kan göras utifrån en helhetsbild av det totala resursbehovet och tillgängliga medel.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att tekniska nämnden behöver tillföras medel för att kunna följa de nya riktlinjerna och tillämpa god redovisningssed.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att tekniska nämnden behöver tillföras medel för att kunna följa de nya riktlinjerna och tillämpa god redovisningssed.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet förslår att beslutspunkten omformuleras till:

Behovet av resurser för stadsutveckling och exploatering beslutas i samband med ärendet Strategisk plan och budget 2023-2025.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2022-03-30, § 33

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-21

RS AU § 88   Uppdrag. Organisationsförändring för samlad organisation av den allmänna och särskilda kollektivtrafiken

Ärendenummer: RS 2022/92

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Tekniska nämnden får i uppdrag att leda genomförandet av organisationsförändringen till årsskiftet 2022/2023. Genomförandet samordnas med socialnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Sammanfattning

I beslut 2021-06-21, 92 fick tekniska nämnden i uppdrag att i samråd med hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden ta fram förslag på och genomföra organisationsförändring för samlad organisation av den allmänna och särskilda kollektivtrafiken till budgetberedningen 2022. De olika förvaltningarna har genomfört fem gemensamma möten där teknikförvaltningen varit sammankallande. Samtliga förvaltningar står bakom förslaget till ny organisation samt att den ska ligga på teknikförvaltningen. Organisationen ska gälla från årsskiftet 2022/2023. Arbetet med samverkan, riskbedömning samt rekrytering påbörjas mars 2022.

Bedömning

Tekniska nämnden har tolkat uppdraget som att ett förslag på organisationsförändring ska tas fram och att en plan för ett genomförande ska redovisas samt att tekniska nämnden ansvarar för att så sker.

Regionstyrelseförvaltningen gjorde bedömningen att det finns ett stöd i berörda nämnder att samordna den allmänna och särskilda kollektivtrafiken på teknikförvaltningen. Remissvaren visade dock att en del frågor behövde hanteras innan beslut kan tas.

Teknikförvaltningen har fört dialog med utbildning- och arbetslivsförvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt socialförvaltningen gällande samlad organisation för den allmänna och särskilda kollektivtrafiken. Samtliga förvaltningar är överens om hur den nya organisationen ska organiseras samt placeras inom teknikförvaltningen.

Rapporten ”Kollektivtrafiken på Gotland” tar inte upp de ekonomiska frågorna, ej heller frågor om respektive nämnds utformning av reglementen. Dessa frågor har dock diskuterats mellan förvaltningarna och meningarna har skilt sig åt. Följande åsikter har framförts.

Teknikförvaltningen framhåller att reglementen bör skrivas av den nämnd som brukar tjänsten och att samma nämnd också står för kostnaderna för aktuell tjänst.

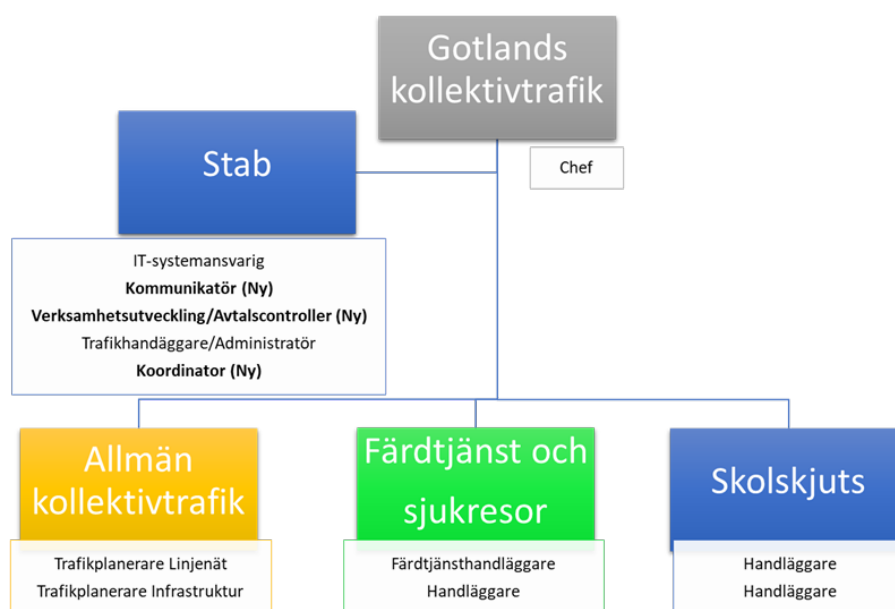
Utbildning- och arbetslivsförvaltningen delar teknikförvaltningens uppfattning.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anser att ansvaret för reglementet samt uppkomna kostnader fortsättningsvis ska ligga hos tekniska nämnden.

Socialförvaltningen delar hälso- och sjukvårdsförvaltningens uppfattning.

Med anledning av ovanstående krävs att organisationsförslaget anpassas till nya förutsättningar.

Samtliga förvaltningar är överens om nedanstående förslag på organisation.

Figur 1 Förslag på ny organisation

Rapporten "Kollektivtrafiken på Gotland" föreslår att man skiljer på strategisk, taktisk och operativ nivå i organisationen genom att den strategiska nivån flyttas till regionstyrelsen, taktiska/operativa nivån behålls på inom en nybildad organisatorisk enhet inom teknikförvaltningen. Strukturen man föreslår skall innehålla en tydlig hemhörighet för IT, avtalsfrågor, marknad och kommunikation där man separerar dessa i likhet med övriga län i landet där man har egna enheter för att hantera frågorna separat. De påpekar även att med tanke på Gotlands storlek är det inte realistiskt att förvänta sig olika enheter för uppdragen men däremot bör fördelningen vara tydlig på individnivå så att man tydligt fördelar arbetet mellan personer. För att uppnå detta rekommenderas att man inrättar en stabsfunktion för de gemensamma resurserna för den organisatoriska enheten. Man rekommenderar även att

bemanningen bör öka till att motsvara chef + 10 personer som skulle öka antalet personer som arbetar med kollektivtrafik till ca 0,2 personer per 1 000 invånare. Det är mindre än i övriga regioner, men motiverat med avseende på att det ger effektiviseringsvinster att ha allt ansvar för kollektivtrafik inom en samlad organisation.

Förslaget innebär att organisationen på teknikförvaltningen utökas från nuvarande 6,6 årsanställda till 11,5 årsanställda. Förslaget innebär att tjänsterna från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen flyttas till teknikförvaltningen samt att verksamhetsutvecklare, kommunikatör och koordinator rekryteras. Det totala resursbehovet för Region Gotland utökas med tre heltidsanställda.

Samarbete mellan förvaltningarna

Teknikförvaltningen har ett väl fungerande samarbete med utbildning- och arbetslivsförvaltningen. Koordinators roll blir att utveckla samarbetet med hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt socialförvaltningen. Koordinatören kommer ha ansvar för dialog med de tre förvaltningarna samt användarna av tjänsterna inom allmän och särskild kollektivtrafik. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt socialförvaltningen ska å sin sida utse en representant från respektive förvaltning som fångar upp användarnas och verksamheternas synpunkter kring tjänsterna. Kontinuerliga möten mellan de tre förvaltningarna behöver formaliseras och hållas två gånger per år. Syftet med dessa är att analysera om och hur tjänsterna kan utvecklas samt tydliggöra hur olika beslut gällande tjänsternas ianspråktagande påverkar Region Gotlands totala ekonomi.

Konsekvensanalys

Konsekvenserna av förslaget blir att nuvarande reglemente samt budgetansvar blir kvar på barn- och utbildningsnämnden respektive tekniska nämnden i sin nuvarande form.

Förslaget har bärighet på Region Gotlands styrmodell genom:

- Social hållbarhet/mål 2: ”Befolkningen har likvärdiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och alla barn har goda uppväxtvillkor” samt
- Kvalitet/mål 11: Alla som nyttjat Region Gotlands tjänster kan vara medskapande och bli respektfullt bemötta”.

Tidplan

Målet är att den nya organisationen ska gälla från årsskiftet 2022/2023.

- Information i samverkan ny organisation teknikförvaltningen, 2022-03-28 mars.
- Central samverkanskommittén, CSK, 2022-04.

- Riskbedömning och samverkan teknikförvaltningen och barn- och utbildningsnämnden, 2022-05.
- Rekrytering av nya tjänster till teknikförvaltningen klart 2022-09-01.
- Två heltidstjänster omfördelas från utbildning- och arbetslivsförvaltningen till teknikförvaltningen klart 2022-12-31.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att organisationsförändringen inte påverkar det rättsliga läget

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att organisationsförändringen ökar Region Gotlands kostnader motsvarande tre heltidsanställda

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att organisationsförändringen inte påverkar barnperspektivet

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att organisationsförändringen inte påverkar jämställdhetsperspektivet

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att organisationsförändringen inte påverkar landsbygdssäkringen

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att organisationsförändringen inte påverkar klimat och miljöperspektivet

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jenny Iversjö, avdelningschef och Jyrki Vainio, enhetschef, teknikförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att samordning ska ske även med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och arbetsutskottets tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-02-09

Tekniska nämnden 2022-03-30, § 35

Barn- och utbildningsnämnden 2022-03-22, § 32

Socialnämnden 2022-03-15, § 46

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2022-03-23, § 32

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 89   Uppdrag. Återrapportering av arbete med laddinfrastruktur på regionens egen mark samt övrig utbyggnad på Gotland

Ärendenummer: RS 2022/175

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Återrapporteringen godkänns.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att i samråd med regionstyrelsen förtydliga och beskriva hur allmän platsmark kan upplåtas och användas till allmän service. Uppdraget ska återrapporteras till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

Regionfullmäktige gav 2021-11-22, § 182, regionstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att återrapportera arbetet med laddinfrastruktur på regionens egen mark samt övrig utbyggnad på Gotland.

Energicentrum (regionstyrelseförvaltningen)

Energicentrum genomför insatser som framförallt inspirerar och ger verktyg till att fler laddplatser ska kunna etableras. Dels bidrar Energicentrum till en aktiv dialog mellan regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen så att förvaltningarna med gemensamma krafter kan ta frågan framåt. Energicentrum utvecklas till att bli en kontaktpunkt för operatörer av publika laddstolpar med intresse för etablering. Kontakter sker fortlöpande där intressenter slussas mot privata markägare där etablering är möjligt. Ett antal nationella program drivs, exempelvis *Hela Sverige Laddar* där ett antal seminarium har anordnats för att öka kunskapen kring möjligheter och tillvägagångssätt för att få laddstolpar på plats. Mer riktade insatser från Energicentrum, är exempelvis, genomförda möten med branschföreningarna Tillväxt Gotland och Gotlands förenade besöksnäring för att uppmuntra etableringar. De riktade insatserna planeras att fortgå under 2022.

Via Energicentrum deltar förvaltningarna gemensamt i det nationella projektet *Plattform och utveckling av regional ladd- och drivmedelsinfrastruktur*. Projektets mål är att utveckla en digital plattform som tillhandahåller prognosrelevant/scenariobaserad regional information för ladd- och fossilfritt drivmedelsinfrastruktur. Syftet är att utveckla ett visuellt verktyg med en strategisk del där näringslivsaktörer kan se infrastrukturutbyggnaden och komma med förslag på infrastrukturutbyggnad baserat på näringslivets prognoser.

En knäckfråga är att vi gemensamt inom Region Gotland hittar en tydlig väg att proaktivt erbjuda etablering på allmän plats. Här är regelverket och lagstiftning en stor utmaning.

Teknikförvaltningen

Teknikförvaltningen arbetar på olika sätt för att bidra till utvecklingen av laddinfrastruktur.

GEAB och teknikförvaltningen har haft en dialog kring etablering av laddplatser för elfordon på kommunal kvartersmark. Lagstiftningen är mindre komplex än på allmän plats. Dialogen har resulterat i att GEAB har inkommit med ansökan om att nyttja mark för att etablera laddplatser. Målsättningen är att ca 25 laddplatser skall etableras till sommaren.

Inom Visborgsområdet har förslag på placering och utformning av ett antal nya parkeringshus i enlighet med parkeringsstrategin och parkeringsnormen tagits fram. I projektet ingår planering och anläggande av laddinfrastruktur utifrån gällande parkeringsnorm.

Fastighetsförvaltningsavdelningen har påbörjat en utredning för att titta på hur laddinfrastrukturen ska se ut för Region Gotlands fastigheter. I Plan- och byggförordning (2011:338)[3] regleras vad som gäller för bygglov efter den 10 mars 2021. Kraven i Plan- och byggförordningen är införda för att uppfylla det som följer av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda och den innebär i korthet:

- Nya bostadshus med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur (förberedelse med tomrör eller liknande) till alla parkeringsplatser.
- Övriga nya uppvärmda byggnader (ej bostadshus) med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 procent av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.
- Reglerna ska även tillämpas vid så kallad ombyggnad (påtaglig förnyelse) av byggnad.
- För ouppvärmade byggnader ställs inga krav.

Därutöver ställs retroaktiva krav, det vill säga krav som omfattar befintliga byggnader även om några andra åtgärder inte vidtas. Dessa krav ska vara uppfyllda senast den 1 januari 2025. Dessa krav är;

- Uppvärmade byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon.
- För ouppvärmade byggnader och bostadshus ställs inga retroaktiva krav.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen godkänner återrapporteringen för vidare hantering i regionfullmäktige.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Peter Lindvall, regiondirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att tekniska nämnden får i uppdrag att i samråd med regionstyrelsen förtydliga och beskriva hur allmän platsmark kan upplåtas och användas till allmän service. Uppdraget ska återrapporteras till budgetavstämningen 2022.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och arbetsutskottets tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse, TN 2022/413
Tekniska nämnden 2022-03-30, § 34
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-12

RS AU § 90   Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Röda korset Gotland avseende beredskap

Ärendenummer: RS 2022/601

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Regionstyrelsen får i uppdrag att teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Röda Korset Gotland för perioden 2023-2025 i syfte att samordna frivilliga resurser i händelse av en kris.

Sammanfattning

Projektet Trygghetsplatser och frivilliga förstärkningsresurser i Samverkan – Gotland startade 2019 i syfte att på ett effektivt sätt samordna frivilliga resurser i händelse av svåra påfrestningar där samhällets ordinarie resurser inte räcker.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att fortsatt samverkan med Röda Korset Gotland är ändamålsenligt. Vidare bedömer regionstyrelseförvaltningen att den bästa formen för fortsatt samverkan samt utvärdera arbetet är att ingå ett långsiktigt idéburet offentligt partnerskap (IOP) på tre år.

Under dessa tre år har regionsstyrelseförvaltningen möjlighet att göra en behovsanalys och se över Region Gotland egna krisstödspunkter och sin egen beredskap.

Bedömning

Projektet har sitt ursprung i utvecklingsatsningen och är dimensionerat för höjd beredskap. Region Gotland har framfört ett önskemål om att istället utgå från krisberedskap och därefter bygga vidare mot höjd beredskap. Detta önskemål har tillmötesgått av FOS.

Det finns inga regelverk som kräver att trygghetsplatser ska finnas inom en region eller kommun. Det finns dock flera goda exempel i svenska kommuner.

Regionstyrelseförvaltningen arbetar med interna flexibla lösningar för krisstödspatser som ska fungera vid samhällsstörningar, bl.a. reservkraft till storkök, kommunikation och mobila lösningar. Regionsstyrelseförvaltningen gör bedömningen att dessa platser i någon form är ett bra verktyg och att det går i linje med effektmål 3 i RUS 2040: ”*God beredskap och god förmåga att hantera samhällsstörningar*”.

Vidare bedömer regionsstyrelseförvaltningen att den bästa formen för fortsatt samverkan samt utvärdera modellen vidare är att ingå ett långsiktigt idéburet offentligt partnerskap (IOP). Utmaningarna berör ett flertal av Region Gotlands verksamheter, ligger i linje med Röda Korsets uppdrag, frivilliga försvarsorganisationernas och övriga ideella sektors uppdrag samtidigt som det möter upp mot kriterierna i SKR: s rapport *Utveckla idéburet offentligt*

partnerskap i kommuner landsting och regioner. Regionsstyrelseförvaltningen bedömer att fortsatt samverkan är ändamålsenligt och föreslår att ett tre-årigt IOP genomförs.

Regionsstyrelseförvaltningen bedömer att projektet bör utredas vidare inom IOP och att det inte funnits tillräckligt med tid att göra en behovsanalys eller tagit hänsyn till alternativa lösningar, kostnadsberäkningar, ev. investeringar. Bedömningen är att projektets äskande inte är i linje med de krav som ställs på en kommun och region utifrån nationella riktlinjer.

Regionsstyrelseförvaltningen föreslår därför en fortsatt finansiering på 800 000 kronor per år i tre år för att Röda korset Gotland ska kunna ha kvar en samordnare. Regionsstyrelseförvaltningen ser stora vinster med att utveckla konceptet en väg in/ut i frivilligorganisationerna.

Under dessa tre år har Regionsstyrelseförvaltningen möjlighet att fortsätta att se över Region Gotland egna krisstödspunkter och fördjupa samarbetet med Röda korset. I arbetet ingår att se över övriga delar, ex. samverkansmodellen. Arbetet med Förstärkningsresurser är ett samarbete där övriga medverkande aktörer som centrala myndigheter och frivilliga försvarsorganisationer har möjlighet att söka medel. Denna möjlighet finns idag inte för regioner och kommuner utifrån de gällande nationella överenskommelserna.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Rikard von Zweigbergk, beredskapschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med strategisk plan och budget, § 96.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Projektplan: Trygghetsplatser och frivilliga förstärkningsresurser i samverkan – Gotland 2019-09-15

RS2022/472, RS § 71 Stöd till Trygghetsplatser och frivilliga förstärkningsresurser i samverkan – Gotland 2022-03-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 91 Erfarenheter från pandemin, inriktning beredskap

Ärendenummer: RS 2022/602

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Informationen mottages.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att utreda behovet av nya lokaler för en ändamålsenlig varuförsörjning. Uppdraget ska återrapporteras till budgetberedningen 2023.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har i september 2020 fattat beslut om att genomföra en oberoende utredning av Region Gotlands hantering av pandemins första skede. Detta uppdrag utfördes av Ramboll, som nu inkommit med sin slutrapport. Rapporten visar på att Region Gotland behöver vidareutveckla sina planer och förbättra förmågan avseende kriskommunikation. Regionen behöver också öva mer på alla nivåer från medarbetare till folkvald. Totalt tar rapporten upp 27 rekommendationer fördelat på fyra målområden, som kan förbättra Region Gotlands krishantering.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att alla rekommendationer är relevanta. Sedan intervjuerna till rapporten gjordes har dock flertalet av punkterna redan adresserats. Dock behövs utökade resurser för att fortsätta kunna hålla högt tempo i frågan. Regionstyrelsens bedömning är därför att det behövs ett utökat ramanslag på 1,8 mkr för arbete med krisberedskap och civilt försvar samt säkerhetsskydd.

Rapporten redovisar också att Region Gotland behöver beakta ö-läget även i materialflöden och göra en tydligare analys över beroenden. Utöver detta bör den egna lagerhållningen öka för att kunna hantera störningar i globala och lokala logistikflöden. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att regionstyrelsen ger tekniska nämnden ett utredningsuppdrag om en ändamålsenlig varuförsörjning där regionen har bättre lagerhållningsförmåga. I utredningen ska också verksamhetens behov av säkerhetsskydd beaktas.

Bedömning

Sedan Ramboll gjorde sin analys har regionen arbetat med att förstärka och förbättra krisberedskapen på flera områden. En ny enhet har sedan 1 januari ansvar för beredskap och säkerhetsskydd, eftersom det är en fråga som växer och det finns en stor drivkraft från statens sida att utveckla det civila försvaret. En mindre uppdatering av regionens plan för extraordinära händelser är gjord och ska beslutas om i fullmäktige. En lagändring 1 december 2021 gjorde att regioner och kommuner får ett utökat krav inom säkerhetsskydd och hur det absolut mest skyddsvärda ska skyddas.

I princip alla 27 rekommendationer utom de som ingår i målområdet ekologisk hållbarhet pekar på att Region Gotland måste vidareutveckla och förbättra förmågan till ledning, samverkan och kommunikation. I flera av förslagspunkterna återkommer rapporten till planering, övningar och samverkan. I målet "Gotland har beredskap och förmåga att hantera samhällsstörningar" lämnas flera rekommendationer som redan har påbörjats, men rapporten visar samtidigt på att det finns mycket som behöver utvecklas och förstärkas. Det faktum att Region Gotland är kommun och region samtidigt gör också att regionen har ansvar som är mycket stort och förväntningarna på oss kan därför antas vara mycket höga inom området krisberedskap. Utvecklingen behöver göras på bredden och involvera både chefer och medarbetare, men också den politiska ledningen. Som organisation behöver vi förstärka samverkan mellan förvaltningarna och verka för att vi fortsatt ska vara "ett Region Gotland" även vid kris.

Utöver detta bör också personalplaneringen vid kris förbättras och en bemanningsplan utarbetas. Det måste också ges större möjlighet att öva och träna på kriser för att förstärka det tillitsbaserade ledarskapet. Strukturer för tvärsektoriell samverkan behöver förbättras utifrån nödvändiga utvecklingsbehov och det behöver vara tydligt vem som har vilken roll i kris.

Regionstyrelseförvaltningen gör därför bedömningen att ramanslaget måste höjas med 1,8 miljoner kronor, för att arbeta med krisberedskap och civilt försvar. Det finns fyra argument för detta:

1. De överenskommelser vi har idag med staten om arbete med civilt försvar tillåter oss endast jobba med de uppgifter som är utpekade i överenskommelserna. Den personal som idag utvecklar det civila försvaret inom Region Gotland får exempelvis normalt inte delta i krishanteringen vid skarpa händelser. Under pandemin gjorde man dock ett undantag från denna regel. Idag anslås endast 600 000 kronor/år till regionens krisberedskap, vilket går till att finansiera TiB-funktionen (tjänsteman i beredskap). Den strategiska utvecklingen inom krisberedskap finansieras idag helt av statsbidrag.
2. Ramboll pekar på att vi behöver uppdatera och harmonisera våra kris- och kriskommunikationsplaner. Detta arbete är redan påbörjat, men efterföljs av en förankringsprocess och flertalet övningar och utbildningar. Vidare ska planerna revideras löpande och synkas med RSA-arbetet som behöver bli mer djupa.
3. Ramboll vill också att vi förbättrar vår samordning med frivilligorganisationerna. Idag är detta nedprioriterat och andra viktiga förberedelser måste kunna göras innan detta, och att prioritera samarbetet med frivilligorganisationerna kräver en utökad kapacitet för samverkan. Frivilliga har under pandemin varit en viktig resurs för arbetet kring bland annat vaccinationer. Målsättningen är att kunna utpeka en person som tydligt får en roll som frivilligsamordnare för att kunna möta upp

frivilligheten och att Region Gotland på ett tydligare sätt leder arbetet kring frivilligresurser och hur de används.

4. Säkerhetsskyddslagen har sedan 2019 ändrats 3 gånger och varje ändring har inneburit högre krav på oss. Samtidigt har inte finansieringen hängt med. För att vi ska kunna jobba med beredskap måste även säkerhetsskyddet taktas i detta. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att vi i dagsläget inte möter lagens krav.

Utöver detta pekar Ramboll i två av punkterna (12 och 13) att Region Gotland bör se över sin försörjningsberedskap och ta höjd för störningar i logistikflöden. Ett arbete kring detta är redan påbörjat inom ramen för civilt försvar, men en tydlig begränsning idag är att varuförsörjningens lokaler är utformade för en distributionsverksamhet snarare än en lagerhållningsverksamhet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att tekniska nämnden får i uppgift att utreda nya lokaler för varuförsörjningen, där man tar höjd för störningar i logistik och har utrymme för en ökad lagerhållning. I detta arbete bör också säkerhetsskyddet beaktas särskilt, då kraven på skydd för verksamheten förändrats med anledning av den säkerhetspolitiska oron i Europa. Utredningen ska presenteras till budgetberedningen 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Rikard von Zweigbergk, beredskapschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med strategisk plan och budget, § 96.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport – uppföljning av Region Gotlands hantering av Covid-19, Ramboll
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-18

RS AU § 92   Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete

Ärendenummer: RS 2022/607

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med övriga förvaltningar ta fram ett internt program för hållbar utveckling i Region Gotland, med regionstyrelsen som sammanhållande nämnd.

Sammanfattning

Region Gotlands koncernledningsgrupp har under regiondirektörens ledning under en tid diskuterat hur Region Gotland kan utveckla och förstärka organisationens arbete med hållbar utveckling. Koncernledningsgruppen har därigenom landat i att det behövs en intern kraftsamling och ett utvecklat koncerngemensamt arbetssätt, för att Region Gotland som organisation på ett mer effektivt sätt ska kunna bidra till de målsättningar som finns för en hållbar utveckling på Gotland idag.

Regionfullmäktige har genom antagandet av den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040 i februari 2021 fastställt just målsättningarna för en hållbar utveckling på Gotland. Beslutet integrerar och sätter Agenda 2030 i en gotländsk kontext och bryter ner de 17 globala målen till 12 effektmål för Gotland. På så vis finns det idag ett strategiskt ramverk för hållbar utveckling att ta fasta på. Utmaningen är det sammanhållna hållbarhetsarbetet.

Region Gotland har två olika uppdrag i relation till Vårt Gotland 2040. Rollen som regionalt utvecklingsansvarig aktör innefattar att i bred samverkan ta fram en regional utvecklingsstrategi, samordna insatser för att genomföra strategin samt följa upp resultat och lärande av insatserna. Rollen som utvecklingsaktör är betydande genom alla verksamheter som finns inom Region Gotland som kan bidra till att nå målen och som stor arbetsgivare på ön.

SKR rekommenderar att hålla samman arbetet med de olika hållbarhetsperspektiven, då det finns såväl beroende som målkonflikter. I Agenda 2030 fastställs också att de globala målen är integrerade och odelbara, vilket betyder att inget mål får nås på bekostnad av något annat. Därav har Koncernledningsgruppen landat i ett förslag om att ta fram ett koncerngemensamt integrerat program, eller annat lämpligt format, för hållbar utveckling omfattande Region Gotlands interna verksamhet och som sträcker sig till 2030 – med arbetsnamnet Vårt Region Gotland 2030.

För att arbetet med hållbar utveckling inom Region Gotlands organisation ska få kraft krävs både nya arbetsformer och resurser för att hantera dessa. Detta ser koncernledningsgruppen som en kritisk framgångsfaktor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att tiden är rätt för Region Gotland som organisation att ta nästa steg och utveckla det interna arbetet med hållbar utveckling, då det både finns förutsättningar i form av ramverk för och förväntningar på organisationen att utveckla och förstärka detta arbete. Det är också en viktig del av det regionala ledarskapet att för egen räkning visa framfötterna och leda genom goda exempel. Regionstyrelseförvaltningen delar också förvaltningarnas bild av behov av dedikerade resursförstärkningar för ändamålet. Slutligen bedömer regionstyrelseförvaltningen att det för uppdraget behöver utarbetas ett uppdragsdirektiv i bred samverka för att säkerställa en god förankring och delaktighet i arbetet, samt att arbetet behöver ske i linjen och kopplat till befintliga och etablerade nätverk. Koncernledningsgruppens roll är central och därför behöver den också axla rollen som styrgrupp för arbetet i tjänstemannaorganisationen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefan Persson, regional utvecklingsdirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med strategisk plan och budget, § 96.

Beslutspunkt 1 omformuleras till:

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med övriga förvaltningar ta fram ett internt program för hållbar utveckling i Region Gotland, med regionstyrelsen som sammanhållande nämnd.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-24

RS AU § 93   Styrmodell kopplad till ny regional utvecklingsstrategi

Ärendenummer: RS 2020/1324

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Ny styrmodell för Region Gotland antas från och med 2023.
- Ny planeringsprocess gäller från och med 2023 med ett successivt införande.

Sammanfattning

Regionstyrelsen godkände januari 2021 ett uppdragsdirektiv för översyn av styrmodell kopplad till ny regional utvecklingsstrategi. Uppdraget innebar en total översyn av Region Gotlands styrmodell där målet var att den nya modellen skulle bygga på tillit och bidra till tydlighet i styrningen genom hela organisationen.

Nu har en översyn gjorts av nuvarande styrmodell och en ny styrmodell föreslås. Den nya styrmodellen har en tydligare koppling till den regionala utvecklingsstrategin och bygger på tillit och bidrar till tydlighet i styrningen genom hela organisationen. I uppdraget ingick även att utvärdera och föreslå förbättringar av de processer som ingår i styrningen samt att föreslå hur Region Gotland ska beskriva och definiera God ekonomisk hushållning utifrån kommunallagens mening. Förslaget presenterar en förändrad planeringsprocess där en ny och viktig beståndsdel är omvärldsanalys.

I denna skrivelse kan inget förslag till förändrad uppföljningsprocess eller nytt förslag på hur Region Gotland ska beskriva och definiera God ekonomisk hushållning presenteras. Anledningen är att en utredning kring ”En god kommunal hushållning” (SOU 2021:75) pågår men ännu inte beslutats. I utredningen finns förslag utformade som kommer att påverka hur kommuner och regioner ska arbeta utifrån kravet på god ekonomisk hushållning samt när och hur uppföljning av ekonomi och verksamhet bör ske.

Bedömning

Presenterat förslag på ny styrmodell bedöms öka tydligheten kring den politiska styrningen. Modellen möjliggör centraliserad styrning samt verksamhetsnära styrning. Vårt Gotland 2040 har även en framträdande roll i regionfullmäktiges prioriteringar som i sin tur är styrande ut i organisationen. Genom att nämnden föreslår verksamhetsnära mål som är få till antalet förtydligas vad som är viktigt för verksamheterna att prioritera. Det ökar även möjligheten för verksamheten att skapa kraft och engagemang i Region Gotlands arbete mot målen. Regionfullmäktige kan i sin tur utkräva ansvar och förflyttning mot uppsatta mål från respektive nämnd.

Att nämnden föreslår mål främjar även tilliten och tydligheten inom Region Gotland. Genom dialog och en gemensam syn på omvärldens påverkan på Region Gotland skapas en gemensam helhetsbild och en gemensam sanning kring regionens utmaningar vilket även det bör bidra till ökad kraft och tillit i styrningen.

Presenterat förslag till förändring av planeringsprocessen underlättar verksamhetens förutsättningar för en god planering.

Eftersom största delen av verksamhetsplaneringen nu föreslås ske på hösten så kan arbetet koncentreras till den delen av året istället för som nu både arbeta med en strategisk plan och en verksamhetsplan. Dessutom kan arbetet samordnas med översyn av andra planer och budgetarbetet.

Utgångspunkten för förslaget till förändrad planeringsprocess har varit att regionfullmäktige ska fortsätta besluta om mål och budget i juni. Om det finns förslag om att senarelägga det beslutet så behöver processen ses över igen. Nu föreslås att budgetavstämningen på hösten blir ett kortare möte än idag. Tillfället för avstämning av de centrala ekonomiska förutsättningarna ligger dock kvar som en del i processen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga: Slutrapport Styrmodell kopplad till ny regional utvecklingsstrategi

Bilaga: Årsplanering av de olika aktiviteterna

Bilaga: Uppdragsdirektiv beslutat av RS 2021-01-27, § 2

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 94 Kraftiga kostnadsökningar för måltidsverksamheten

Ärendenummer: RS 2022/501

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages och regionstyrelseförvaltningen instämmer i att ambition, kvalitet och menyer skall hållas oförändrade. Regionstyrelseförvaltningen ombeds återkomma med fördjupad beskrivning och uppdaterad information efter delår 2.

Sammanfattning

Sedan februari i år har kraftiga kostnadsökningar inom livsmedelssektorn skett som en effekt av bland annat ökade kostnader för förpackningsmaterial, energi, drivmedel, och andra insatsvaror. Kostnadsläget har sedan februari ytterligare försämrats i och med det rådande världsläget.

Prisökningar på livsmedel från de grossister som Region Gotland i dag har avtal med ökade från och med 9 februari med 10-40%. De flesta livsmedel påverkades av kostnadsökningen. I februari beräknades kostnadsökningarna på årsbasis landa på ca 3,1 miljoner kronor över budget, exklusive prisökningseffekter på externa restauranger. Regionstyrelsens arbetsutskott informerades 6 april om prisökningarna och regionstyrelseförvaltningen ombads att återkomma med fördjupad beskrivning och uppdaterad information till budgetberedningen i maj 2022.

Från och med maj kommer ytterligare prisökningar att ske. Inkommen prisavisering visar på en prisökning om 10 % på volymvaror. Vid förra prisökningen var prisökningen på volymvaror 8 %.

Några exempel på prisökningar från maj månad är kycklingprodukter 28 %, ägg och äggprodukter 17 %, matfett och olja 21 %, köttprodukter 7 % och mejeriprodukter 9 % prisökning. Detta är alltså prisökningar på de prisökningar som skedde i februari månad.

Med prisökningar från februari och ytterligare prisberäkningar från maj beräknas den totala kostnadsökningen landa på 5,1 miljoner kronor över årets budget.

Region Gotland producerar varje vardag ca 11 000 måltider och meny- och receptplanering för de offentliga måltiderna är ett omfattande arbete som kräver att meny och recept är klara flera månader innan de tas i bruk. Menyer och recept är för 2022 i dagsläget beslutade fram till och med vecka 38 och planering för nästa menyperiod, vecka 39 till och med vecka 10 år 2023, är påbörjad.

Vid planering för nästa menyperiod skulle vissa justeringar kunna genomföras för att minska kostnaderna. Exempel på förändringar som skulle kunna göras är att byta ut pastasorten lasagnette (29 % prisökning) mot fussilipasta (3 % prisökning), ersätta vissa kycklingrätter (49 % prisökning) med fläskrätter (0 % prisökning), exkludera bär (100 % prisökning), ta bort hel lax från menyn samt justera kalla såser. Utan att få allt för stor negativ effekt på kvalitet och variation skulle ett antal förändringar möjligtvis kunna göras med positiv kostnadseffekt på 500 tkr.

Bedömning

Förvaltningen anser det rimligt att de offentliga måltiderna håller fortsatt god kvalitet och levererar måltider enligt de nationella riktlinjerna. Vidare bedömer förvaltningen att det är rimligt att tillsvidare arbeta utifrån planerad meny och recept, att följa livsmedelskostnadsutvecklingen och att återkomma till regionstyrelsen efter delår 2.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 95   Nytt regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda

Ärendenummer: RS 2022/330

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Regelverk inklusive bilaga för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda antas från och med 1 januari 2023.
- Nuvarande regelverk upphör samtidigt att gälla.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick, tillsammans med arvodeskommittén den 22 oktober 2020, § 282, i uppdrag att utreda och se över hela Region Gotlands system för ersättning och arvodering av de förtroendevalda och att komma med förslag på system med tillhörande regelverk inför nästa mandatperiod, då regelverkets nuvarande utformning som ett sammanhållande dokument inte är ändamålsenlig och förenlig med kommunallagen.

Regionstyrelseförvaltningen tillsammans med arvodeskommittén har därför jobbat kontinuerligt med att ta fram förslag på nytt regelverk. Förslag till regelverk med bilaga är nu färdigt för beredning i regionstyrelsen med slutligt beslut i regionfullmäktige 20 juni 2022.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör, tillsammans med arvodeskommittén, bedömningen att föreslaget regelverk ger en ökad lagenlighet, förståelse för och transparens i fråga om ersättning och arvodering till förtroendevalda. Regelverket bedöms som i större utsträckning vara baserat på tillit än tidigare regelverk och likaså mera beständigt över tid, något som har varit målsättningen för arvodeskommitténs arbete.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv:

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att föreslaget regelverk harmonierar med kommunallagens bestämmelser i fråga om ersättning och arvodering av förtroendevalda.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att föreslaget regelverk kommer innebära ökade kostnader för den politiska beredningen, till följd av att regelverket tydligt separerar och renodlar ersättning för förlorad arbetsinkomst, vilket enligt kommunallagen är ett obligatorium, från den frivilliga arvoderingen av förtroendevalda samtidigt som idag gällande arvodesnivåer, med sedvanlig uppräknings, behålls.

Hur stor den ökade kostnaden blir är idag svårt att svara på, då det beror på hur många förtroendevalda som begär ersättning för förlorad arbetsinkomst, antal sammanträdestimmar och till viken kostnad, där maxtaget för ersättning för förlorad arbetsinkomst föreslås ligga i nivå med för var tids gällande skiktgräns. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret, varpå det i dagsläget endast är möjligt att räkna på 2022 års skiktgräns.

Utifrån de beräkningar regionstyrelseförvaltningen tagit fram kan det röra sig om ungefär 60 % av de förtroendevalda som kan tänkas begära ersättning för förlorad arbetsinkomst, till en maxkostnad av 273 kronor/timme (skiktgräns för 2022, 540 700) vilket skulle ge en ökad kostnad om ca 3 561 tkr.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Könsfördelningen för Region Gotlands förtroendevalda uppgår enligt undersökning från 2021 av SKR till 46 % män och 54 % kvinnor. I riket är fördelningen 57 % män och 43 % kvinnor inom det kommunala området och 52 % män respektive 48 % kvinnor inom det regionala området.

Föreslaget regelverk bedöms ha samma påverkan på alla förtroendevalda, oavsett könstillhörighet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att föreslaget regelverk möjliggör för samhällsintresserade och engagerade medborgare över hela Gotland att engagera sig i demokratin och ges bättre förutsättningar för att ta sig an ett förtroendemannauppdrag inom Region Gotland. Förutsättningarna förbättras då det kan komma att upplevas som mera motiverande att avstå arbete och bege sig till ett sammanträde som ligger långt ifrån arbetsplatsen när möjligheten till att få ersättning för förlorad arbetsinkomst (inklusive restid) förenklas som en följd av det nya regelverket.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet förslår att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkt 3 och behandlas i samband med Strategisk plan och budget § 96 samt att beslutspunkt 4 stryks.

Ordförande ställer proposition på föreslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regelverk för ersättning till förtroendevalda

Bilaga för ersättning till förtroendevalda

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 96   Strategisk plan och budget 2023-2025

Ärendenummer: RS 2022/7

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Driftsbudget 2023 fastställs.
- Investeringsbudget 2023-2024 och investeringsplan 2025-2027 fastställs.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att redovisa hur och när vattenförsörjningen från Klinthagentakten kan förstärka vattenförsörjningen på norra Gotland samt redovisa hur den kommunala vattenförsörjningen på norra Gotland säkerställs så att inte byggstopp riskerar uppstå. Återrapportering sker till budgetavstämningen 2022.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen redovisar det ekonomiska läget och förutsättningarna för strategisk plan och budget 2023-2025, med fokus på budgeten 2023. Som ett led i beredningen har budgetdialoger genomförts med företrädare för samtliga nämnder.

Den svenska ekonomin har återhämtat sig snabbt efter den kraftiga nedgången 2020. Minskad smittspridning, hög vaccinationsgrad och avslutade restriktioner stärker konjunkturen såväl i Sverige som globalt. Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer i februari 2022 att ökningstakten för skatteunderlaget kommer att bli högre än genomsnittet de senaste tio åren 2022. Att tjänste- och varukonsumtion fortsätter att normaliseras efter pandemin kommer att leda till att arbetsmarknaden också återhämtar sig.

En viktig faktor för ökningen av skatteintäkter och generella bidrag är befolkningsutvecklingen. För Gotlands del ser befolkningsprognosen mycket positiv ut. Befolkningen ökar varje år framåt. Enligt den senaste prognosen från februari 2022 kommer Gotlands befolkning öka till drygt 66 000 invånare 2031.

Tack vare den starka återhämtningen av svensk ekonomi samt en gynnsam befolkningsutveckling ser resultatnivåerna goda ut för planperioden. För Region Gotland innebär det att skatteintäkterna kommer att bli högre jämfört med den prognos som låg till grund för bud-geten 2022 och planen för 2023 och 2024.

På kostnadssidan innebär dock den demografiska utvecklingen med framförallt fler äldre att resurser behöver omfördelas till vård och omsorg. Detta sker i första hand genom resursfördelningsmodellerna.

En ny plankalkyl har tagits fram utifrån SKR:s prognos för skatteunderlaget i april 2022 samt uppdaterade pensionsprognoser. Det kalkylerade resultatet 2023 är 243 mnkr under förutsättning att effektiviseringar på 55 mnkr genomförs. För 2024 är resultatet 340 mnkr och för 2025, 304 mnkr. Totalt är effektiviseringar på 107 mnkr inräknade i kalkylen.

Driftbudget

Totalt äskar nämnderna budgetmedel med 173 mnkr för år 2023. Summan innehåller kompensation för nettoförändring av resursfördelningsmodellerna jämfört vad som tidigare avsatts i planen, interna priser, externa avtal samt äskanden för nya behov

Investeringsbudget

I nämndernas strategiska planer äskas om att investeringsbudgeten för 2023 utökas med sammanlagt 164 mnkr till 801 mnkr varav investeringsutgifter i avgiftsfinansierad verksamhet 157 mnkr. Nämnderna äskar om totala investeringar för perioden 2023-2027 på 3 283 mnkr, varav investeringsutgifter i avgiftsfinansierad verksamhet 836 mnkr. Då den demografiska förändringen framåt kommer att skapa investeringsbehov är det viktigt att prioritera och även besluta hur investeringarna ska finansieras. Trots den förbättrade likviditeten är det inte möjligt att egenfinansiera investeringar på den här nivån.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Annica Löwenadler Ekstedt, ekonomistrateg, och Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar på följande driftsbudget för C-M-L-KD.

Driftbudget 2023

Utgångsläget enligt plankalkyl (243 mnkr)

(C-M-L-KD)

A Personalkostnadskompensation

Generell personalkostnadskompensation 2,7 % 100,0

Jämställdhetsåtgärder och rekrytering bristyrken 25,0

Gemensamt HR, medarbetaruppskattning,
hållbar bemanning, företagshälsövård 5,0

Summa personalkostnadskompensation 130,0

B. Resursfördelningsmodeller	
Resursfördelningsmodell BUN	15,9
Resursfördelningsmodell GVN	4,7
Resursfördelningsmodell HSN	47,4
Resursfördelningsmodell SON	30,6
Summa resursfördelningsmodeller	98,6
C. Externa avtal och interna prishöjningar	
Externa avtal	35,6
Interna priser regionstyrelseförvaltningen	8,5
Interna priser teknikförvaltningen (försörjningsavdelningen)	2,7
Driftkostnader till följd av exploateringar (tekniska nämnden)	1,6
Förändring internhyra 2,1 %	8,9
Summa externa avtal och interna priser	57,3
D. Ramtillskott	
RS Utökat uppdrag Almedalsveckan	0,5
RS Hansedagarna	0,9
RS Trygghetsplatser IOP Röda korset	0,8
RS Förstärkt krisberedskap	0,9
RS Intern hållbarhetsarbete	2,5
RS Generellt ramtillskott regionstyrelseförvaltningen	6,0
RS Generellt ramtillskott Räddningstjänst	2,0
TN Exploateringsverksamhet som driftskostnader	15,0
TN Generellt ramtillskott	5,0
MBN Generellt ramtillskott	3,5
BUN Grundskola	10,0

BUN Barn- och elevhälsan	2,0
GVN Vuxenutbildning	1,5
GVN Ungdomsavdelning	2,0
SON LSS-verksamhet	5,0
SON Trygghetsboende	0,6
HSN 1177 drift i egen regi	2,4
HSN Svenskt Ambulansflyg	2,5
Pol org Arvoden förtroendevalda	3,6
Revision Ökat anslag	0,25
Summa ramtillskott	67,0
E. Effektivisering	
Regionstyrelsen	-4,0
Tekniska nämnden	-1,5
Miljö- och byggnämnden	-1,5
Barn- och utbildningsnämnden	-9,0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-3,0
Socialnämnden	-15,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-21,0
Summa effektivisering	-55,0
Övriga förändringar	
Ökad Reavinst	-10,0
Summa förändringar	-10,0
Summa justering (A+B+C+D+E)	287,9
Budgeterat resultat 2023	123,2

Filip Reinhag (S) informerar arbetsutskottet om att socialdemokraterna avser att komma med eget förslag gällande driftsbudget till regionstyrelsens sammanträde och avstår därför från att delta i beslutet.

Thomas Gustafson (V) informerar arbetsutskottet om att vänsterpartiet avser att komma med eget förslag gällande driftsbudget till regionstyrelsens sammanträde och avstår därför från att delta i beslutet.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande om driftsbudget och finner att det bifalls.

Meit Fohlin (S), Filip Reinhag (S) och Thomas Gustafson (V) avstår från att delta i beslutet.

Investeringsbudget 2023-2024

	2023	(mnkr)	2024
Regionstyrelsen (regionstyrelseförvaltningen)			
- Investeringspott	5,0		5,0
- Lokalinvesteringar kök	10,0		10,0
- IT-investeringar i gemensam infrastruktur	17,0		32,0
- Landsbygdsutveckling	2,0		2,0
Strategiska investeringar			
- Badhus	12,0		75,0
Räddningstjänsten			
- Investeringspott	8,0		8,0
Miljö- och byggnämnden (Samhällsbyggnadsförvaltningen)			
- Investeringspott	0,5		0,5
Tekniska nämnden (teknikförvaltningen) (skattefinansierad verksamhet)			
- Investeringspott	10,0		10,0
- Mark-och stadsmiljö, gator och vägar	30,0		30,0
- Obligatorisk ventilationskontroll	15,0		15,0
- Investeringar för fastighetsägaransvar	70,0		70,0
- Utveckling av fastigheter	0,5		0,5
- Solceller på fastigheter	1,0		1,0

- Utbyggnad matsal Lövsta	3,0	
- Hamnverksamhet	8,0	8,0
- Gångtrafiklösning kryssningskaj (avgiftsfinansierad verksamhet)	30,0	30,0
VA-verksamhet	125,0	125,0
Avfallsverksamhet	6,2	8,0
Hamnverksamhet	12,4	12,4
Ombyggnad fenderverk FL7	13,2	19,8
Summa investering i avgiftsfinansierad verksamhet	156,8	165,2
Barn- och utbildningsnämnden (utbildnings- och arbetslivsförvaltningen)		
- Investeringspott	13,0	13,0
- Alléskolan	0,0	47,0
- Lokalinvesteringar förskola	20,0	20,0
- Lokalinvesteringar grundskola, sarskola	4,0	4,0
- Idrottshall Roma	50,0	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (utbildnings- och arbetslivsförvaltningen)		
- Investeringspott	5,5	5,5
- Lokalinvesteringar vuxenutbildning	5,0	
Socialnämnden (socialförvaltningen)		
- Investeringspott	8,0	8,0
- Tingsbrogården	18,0	
- Äldreboende Klintehamn	30,0	135,0
- Anpassning lokal hemsjukvård		10,0
Hälso- sjukvårdsnämnden (hälso- och sjukvårdsförvaltningen)		
- Investeringspott	40,0	40,0

- Patientkallelsesystem	2,0	2,0
- Angiografiutrustning	0,0	7,0
- Operationsbord	11,0	
- Lokalinvestering hälso- och sjukvård	9,0	20,0
- Gasarmar och pendlar	3,0	
- Ombyggnation akutmottagning	10,0	
Total investeringsbudget	607,3	773,7
varav skattefinansierad verksamhet	438,5	533,5
varav avgiftsfinansierad verksamhet	156,8	165,2
varav strategiska investeringar	12,0	75,0

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag om investeringsbudget och finner att det bifalls.

Arbetsutskottet föreslår följande uppdrag:

Tekniska nämnden får i uppdrag att redovisa hur och när vattenförsörjningen från Klinthagentäkten kan förstärka vattenförsörjningen på norra Gotland samt redovisa hur den kommunala vattenförsörjningen på norra Gotland säkerställs så att inte byggstopp riskerar uppstå. Återrapportering sker till budgetavstämningen 2022.

Ordförande ställer proposition på uppdragen och finner att de bifalls.

Beslutsunderlag

Beredningsunderlag 2022-04-22

RS AU § 97 Uppdrag. Lönesatsning på jämställdhet och bristyrken

Ärendenummer: RS 2022/93

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages.
- Regionstyrelseförvaltningen ska löpande vid budgetberedningen återkomma med statusrapport rörande arbetet kopplat till lönesatsning på jämställdhet och bristyrken.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har gett regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att dels redovisa ett fördjupat underlag kring fördelning av lönesatsningar på jämställdhet och bristyrken där fördelningen mellan jämställdhet och bristyrken framgår samt fördelning per yrkesgrupp och dels ta fram en struktur för uppföljning av lönesatsningar som ger förutsättningar att analysera utvecklingen inom samt mellan olika yrkesgrupper på längre sikt. Uppföljningen bör särskilt belysa utvecklingen ur ett jämställdhetsperspektiv.

Det långsiktiga målet för lönebildningen i Region Gotland är att vi har marknadsmässiga och jämställda löner så vi kan attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Budget för personalkostnadsökningar 2023

Regionen har flera bristyrken och för att kunna rekrytera och behålla medarbetare måste vi kunna konkurrera med marknadsmässiga löner.

Inför år 2023 har förvaltningarna identifierat och kostnadsberäknat behovet av lönepåslag utifrån bristsituation och jämställdhet motsvarande c:a 25 miljoner kronor. Det är i stort sett samma yrkesgrupper som tidigare år som förvaltningarna lyfter fram, till exempel forskollärare, lärare, sjuksköterskor, undersköterskor, ingenjörer, chefer samt vissa handläggargrupper såsom byggnads-, miljö- och livsmedelsinspektörer. Yrkesgrupper där regionen har vakanser och/eller har svårt att rekrytera och behålla medarbetare. Förvaltningarna vill också använda de särskilda prioriteringssatsningarna för att kunna öka lönespridningen i yrkesgrupperna utifrån löneavtalens intentioner. De flesta av yrkesgrupperna behöver satsas på både utifrån jämställdhets- och brist/behålla perspektivet. För att rikta medlen till rätt grupper kommer det att ske kompletterande analyser och ställningstaganden när löneöversyn 2022 genomförd och lönestatistiken för år 2022 är framtagen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har även lyft fram att de vill kunna göra lönesatsningar kopplat till pandemin.

I kostnadsberäkningen av behovet av extra satsningar har vi utgått ifrån en generell personalkostnadsökning på cirka 100 miljoner kronor, 2,77 %. Den generella höjningen på samtliga yrkesgrupper är viktigt eftersom vi annars halkar efter utifrån lönerna på marknaden och i andra regioner. I förlängningen har vi inte medarbetare som kan utföra våra uppdrag och i vissa fall får vi även fördyringar av kostnader i samband med hyrlösningar.

Kompetensförsörjningen av våra verksamheter är en av de största utmaningarna för offentlig verksamhet. Vi vet att vård och omsorgsbehovet ökar i befolkningen med anledning av att vi blir fler äldre och att vi behöver rekrytera fler medarbetare. Löneläget tillsammans med arbetsmiljön kommer vara den viktigaste delen i att kunna attrahera och behålla medarbetare till våra uppdrag. Kan vi inte rekrytera medarbetare ökar trycket på de medarbetare som finns i verksamheterna, vi får en sämre arbetsmiljö och i och med det svårare att behålla våra medarbetare. En riktning som kommer kosta ännu mycket mer än lönekostnadsökningarna.

Inför 2023 står vi också inför många osäkra faktorer kring behovet av löneökningar. Industrin ska förhandla 2023 års ”märke” och utifrån ”märket” fastställs sedan lägsta nivå vad gäller utrymme/utfall i Läkarförbundets och Kommunals löneavtal för 2023. Pandemin har påverkat verksamheterna och medarbetarna har höga förväntningar på löneökningar. Utvecklingen av inflationen och dess påverkan på reallönen har också betydelse för förväntningar på lönerna inför 2023.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att lönebildningen är ett mycket viktigt verktyg för att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Medel behöver avsättas såsom förslaget för att inte få nya kostnader för personalomsättning och vakanser.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är även att satsningarna inom jämställdhet och brist har gett resultat inom flera av våra yrkeskategorier. Det finns en struktur för uppföljning av lönesatsningar som ger förutsättningar att analysera utvecklingen inom samt mellan olika yrkesgrupper. I det arbetet behöver lörens alla olika delar tas omhand. Arbetet med jämställda löner är viktigt och behöver fortsätta.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lotta Israelsson, HR-Direktör tillsammans med Ann-Sofie Möller HR-Strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att regionstyrelseförvaltningen löpande vid budgetberedningen ska återkomma med statusrapport rörande arbetet kopplat till lönesatsning på jämställdhet och bristyrken.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-21

RS AU § 98 Internränta 2023

Ärendenummer: RS 2022/493

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Internräntan för 2023 fastställs till 1,0 procent.

Sammanfattning

Internräntan används i internredovisningen för beräkning av de kapitalkostnader på anläggningstillgångar som verksamheterna disponerar. Internräntan påverkar den kapitalkostnad som verksamheterna får betala. Det är framför allt tekniska nämndens verksamheter som belastas med de största kapitalkostnaderna. En ändring av internräntan påverkar därmed kostnadsnivån och även nämndens avgifter och taxor.

Utgångspunkten är att internränta ska motsvara regionens långsiktiga externa upplåningskostnad. Internräntan sänktes till 1,0 procent inför budgetåret 2022 och internräntan låg då i nivå med den externa genomsnittsräntan. Under 2021 så amorterades låneskulden genom att lån med rörlig ränta löstes. Det gjorde att andel lån med fast ränta i skuldportföljen ökade och därigenom även genomsnittsräntan. I samband med att lån omsätts samt vid nyupplåning framöver så kommer andel rörliga lån att öka. Bedömningen är att internränta kan behållas oförändrad för 2023.

Bedömning

Utgångspunkten är att internränta ska motsvara regionens långsiktiga externa upplåningskostnad. Internräntan sänktes till 1,0 procent inför budgetåret 2022 och internräntan låg då i nivå med den externa genomsnittsräntan. Under 2021 så amorterades låneskulden genom att lån med rörlig ränta löstes. Det gjorde att andel lån med fast ränta i skuldportföljen ökade och därigenom även genomsnittsräntan. I samband med att lån omsätts samt vid nyupplåning framöver så kommer andel rörliga lån att öka. Bedömningen är att internränta kan behållas oförändrad för 2023.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt

2. Ekonomiskt perspektiv

Internräntan påverkar nämndernas kostnader för att nyttja regionens anläggningstillgångar. Internräntan påverkar inte regionens resultat eftersom det är en intern transaktion. Däremot kan en höjning eller sänkning av internräntan få påverkan på de avgifter och taxor verksamheterna behöver ta ut

för sina tjänster. Eftersom ingen förändring av internräntan föreslås blir det ingen sådan effekt 2023.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-21

RS AU § 99   Exploateringsbudget och plan 2023

Ärendenummer: RS 2022/494

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återsrapportera fortsatt arbete med exploateringsbudget och plan till budgetavstämning 2022.

Sammanfattning

I bifogad handling överlämnas förslag till exploateringsbudget och plan för 2023-2027.

I syfte att skapa förutsättningar för en förvaltningsövergripande prioritering av resurserna finns även förslag på prioritering mellan de olika exploateringsprojekten.

Exploateringsplan och exploateringsbudget ingår som en del i strategisk plan och budget. Merparten av utgifterna i en exploatering är investeringar i infrastruktur medan en mindre del är utgifter för att göra i ordning den tomtmark som ska säljas.

Bedömning

Föreliggande förslag till exploateringsbudget utgår i från idag kända förhållanden och redovisas i enlighet med de nya riktlinjer som antogs i januari 2022.

I redovisade kalkyler beträffande resultatpåverkan kan underlagen behöva förfinas. Framför allt avseende driftkostnader och förbrukningsavgifter VA.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mikael Wollbo, redovisningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet förklarar sig inte redo att godkänna förslag till exploateringsbudget och plan utan föreslår istället att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återsrapportera fortsatt arbete med exploateringsbudget och plan till budgetavstämningen 2022.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Exploateringsplan och budget 2023-2027
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 100   Ansökan om verksamhetsbidrag ur regionstyrelsens näringslivsanslag 2023

Ärendenummer: RS 2022/676

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Bidrag lämnas till följande verksamheter för år 2023 och belastar regionstyrelsens näringslivsanslag enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.

Jäv

Eva Nypelius (C) och Meit Fohlin (S) meddelar jäv på Ung Företagsamhet Gotland samt ALMI företagspartner Gotland AB och deltar inte i handläggningen av anslag för dessa bidragstagare. Stefan Nypelius (C) meddelar jäv på Gotland Grönt Centrum och deltar inte i handläggningen av anslag för denna bidragstagare.

Sammanfattning

Region Gotland beviljar årligen verksamhetsbidrag till ett antal företagsfrämjande organisationer som bedöms fylla en viktig funktion i det företagsfrämjande systemet. Regionstyrelseförvaltningen sammanfattar i denna tjänsteskrivelse berörda organisationers verksamhet, samt lämnar förslag till bidrag.

	År 2022	Åskande 2023	* Förslag 2023
ALMI företagspartner Gotland AB	4 320 tkr	4 320 tkr	4 320 tkr
Science Park Gotland	1 500 tkr	1 500 tkr	1 500 tkr
Visby Centrum AB	500 tkr	500 tkr	500 tkr
Gotlands Besöksnäring AB	300 tkr	300 tkr	300 tkr
Ung Företagsamhet Gotland	500 tkr	750 tkr	500 tkr
Coompanion	100 tkr	300 tkr	100 tkr
Gotlands Filmfond	1 500 tkr	1 500 tkr	1 500 tkr
92 möjligheter	50 tkr	50 tkr	50 tkr
Medeltidsveckan	300 tkr	300 tkr	300 tkr
Gotland Grönt Centrum AB	4 800 tkr	4 800 tkr	4 800 tkr
Rindi kärhuslokaler	623 tkr	640 tkr	640 tkr
SUMMA	14 493 tkr	14 960 tkr	14 510 tkr

Bedömning

Företagsfrämjande systemet fyller en viktig funktion för fortsatt företagsutveckling och tillväxtarbetet i det gotländska näringslivet. Verksamhetsbidragen bedöms som särskilt viktiga i sviterna efter pandemin där det bidrar till en snabbare återstart och omställning för hela Gotlands näringsliv.

Förslaget bygger på en sammanvägd bedömning utifrån de ekonomiska ramarna för regionstyrelsen näringslivsanslag.

Regionstyrelseförvaltning föreslår regionstyrelsen att bevilja finansiering i enlighet med upprättat förslag.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) och Meit Fohlin (S) meddelar jäv på Ung Företagsamhet Gotland samt ALMI företagspartner Gotland AB och deltar inte i handläggningen av anslag för dessa bidragstagare. Stefan Nypelius (C) meddelar jäv på Gotland Grönt Centrum och deltar inte i handläggningen av anslag för denna bidragstagare.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RS 2019/270, Partneravtal Visby Centrum

RS 2022/55, Ansökan om verksamhetsbidrag till Gotlands Besöksnäring AB för år 2022 – 2023

RS 2019/519, Avtal Medeltidsveckan

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 101 Uppdrag. Redovisning av konsekvenser av effektiviseringar

Ärendenummer: RS 2019/955

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Informationen mottagets.

Arbetsutskottets förslag till beslut i regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att slutrapportera effekter av åtgärder som genomförts med utgångspunkt i effektiviseringsprojekten i samband med verksamhetsberättelsen 2022. Därmed upphävs beslutet att återrapportera samtliga projekt vid delårsrapport 2 och bokslut under perioden 2022-2024.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2021-11-22, § 185 att ge nämnderna i uppdrag att till budgetberedningen 2022 återrapportera konsekvenser av föreslagna besparingar gällande lokaler, inköp, digitalisering och bemanning. Samtliga nämnder har återrapporterat uppdraget.

Slutsatsen av nämndernas genomgång är att det finns möjlighet till effektivisering inom dessa områden men inte i den utsträckning som föreslagits.

Som tidigare konstaterats finns ändå potential att effektivisera genom att arbeta tillsammans inom dessa områden. Alla fyra områden är stora kostnadsposter i Region Gotlands budget. Men även andra angreppssätt och åtgärder kommer att behöva genomföras för att nå ytterligare kostnadssänkningar. Det är viktigt att respektive nämnd tar ett helhetsansvar för att den budget som beslutas inte överskrids.

De ekonomiska förutsättningarna för Region Gotland är bättre nu än när beslutet om ett treårigt effektiviseringsprogram togs. Då pekade prognoserna på en förstående lågkonjunktur. Därefter har pandemin kraftigt påverkat de ekonomiska förutsättningarna med stimulanser från staten som medfört att skatteintäkter och bidrag förväntas öka mer än vad som var känt bara för 6 månader sen. Befolkningsstillväxten har också fortsatt att öka på Gotland vilket ger ekonomisk effekt.

Regionstyrelseförvaltningen förslår att arbetet med att sänka kostnaderna inom dessa områden ska fortsätta. Det är viktigt att arbeta tillsammans med de områden som berör samtliga nämnder. Samtidigt föreslås att nödvändiga effektiviseringar 2023 och framåt även genomförs inom andra områden än lokaler, inköp, bemanning och digitalisering.

Bedömning

Slutsatsen av nämndernas genomgång är att det finns möjlighet till effektivisering inom dessa områden men inte i den utsträckning som antagits. Nämnderna ser att den effekt digitalisering får i princip endast medför att ytterligare resurser inte behövs. Däremot är det tydligt att produktiviteten höjs i takt med ökad digitalisering. Man ser också att satsningar behöver göras på system och utveckling för att kunna arbeta mer effektivt med hjälp av digitalisering.

Nämnderna ser inte heller någon möjlighet att enskilt effektivisera genom effektivare inköp eller lokaler. Lägre kostnader för lokalerna på Visborg är ett bra exempel på hur gemensamt arbete ger effekt. Den sortens omställning hade inte varit möjlig att driva av en eller två förvaltningar. Inom inköp pågår också mycket gemensamt utvecklingsarbete som lägger grund för goda affärer som bidrar till kostnadsänkningar men det är svårt att se effekt på inköpspriset i varje förvaltning. Upphandlingen av kollektivtrafik kommer att leda till väsentligt lägre kostnader än idag men samtidigt behöver kollektivtrafiken utvecklas. Strategisk hållbar bemanning kommer att ha effekt på både arbetsmiljö och ekonomi men till största delen genom att undvika kostnadsökningar.

Som tidigare konstaterats finns ändå potential att effektivisera genom att arbeta tillsammans men även andra åtgärder kommer att behöva genomföras för att nå ytterligare kostnadsänkningar.

De ekonomiska förutsättningarna för Region Gotland är bättre nu än när beslutet om ett treårigt effektiviseringsprogram togs. Då pekade prognoserna på en förstående lågkonjunktur. Därefter har pandemin kraftigt påverkat de ekonomiska förutsättningarna med stimulanser från staten som medfört att skatteintäkter och bidrag förväntas öka mer än vad som var känt bara för 6 månader sen. Befolkningstillväxten har också fortsatt att öka på Gotland vilket ger ekonomisk effekt.

Regionstyrelseförvaltningen förslår att arbetet med att sänka kostnaderna inom dessa områden ska fortsätta. Det är viktigt att arbeta tillsammans med de områden som berör samtliga nämnder.

Förvaltningen föreslår att kommande effektiviseringar även genomförs inom andra områden än lokaler, inköp, bemanning och digitalisering. Det är viktigt att respektive nämnd tar ett helhetsansvar för att den budget som beslutas inte överskrids.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Peter Lindvall, regiondirektör tillsammans med Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Slutrapporter för projekten:

Effektivisera och minska regionens lokalkostnader (RS 2019/972)

Strategisk hållbar bemanning (RS 2019/1114)

Sänkning av inköpskostnader (RS 2019/963)

Sänkning av IT-kostnader (RS 2019/962)

Regionstyrelsen 2020-10-22, § 299

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-10-20

Regionstyrelsen 2021-05-26, § 160

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-04-22

Regionfullmäktige 2021-11-22, § 185

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-12

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2022-04-22

RS AU § 102 Information. Budgetäskande 2023 - Regionrevisorerna

Ärendenummer: RS 2022/644

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Begäran om utökad budget för revisorerna inför 2023 behandlas i enlighet med regionfullmäktiges presidiums förslag och beslutas i samband med ärendet Strategisk plan och budget 2023-2025.

Sammanfattning

Enligt reglemente för Region Gotlands revisorer, § 11 (antaget av regionfullmäktige 2019-05-13, § 149) ska regionfullmäktiges presidium bereda revisionens budget. 2022-04-11 inkom revisorerna med en begäran om utökad ram för 2023 med 500 000 kronor.

Regionrevisorerna lämnar följande äskande inför budget 2023;

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om;

- Verksamheten är ändamålsenlig och ekonomisk tillfredställande
- Den interna kontrollen är tillräcklig
- Räkenskaperna är rättvisande

Det är av avgörande betydelse att regionens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och ekonomisk tillfredställande. I vår egen riskanalys för 2022 och framåt, tillsammans med SKRs ekonomirapport, november 2020, ser vi ett ökande behov i verksamheten samtidigt som de ekonomiska resurserna inte ökar i motsvarande omfattning. Detta ger ett ökat behov av att revisionen har resurser att utföra sitt uppdrag. I jämförelse med andra kommuner och regioner ligger anslaget för regionens revision på en lägre nivå än rikets genomsnitt. Revisorerna motiverar sitt äskande enligt följande:

”Vi gör bedömningen att det krävs ytterligare resurser för att vi ska kunna göra ett fullgott arbete. Vår riskanalys visar på ett behov av såväl fler dialogmöten med förtroendevalda, fler fördjupande granskningar och förstudier för vår ansvarsprövning”.

Med denna bakgrund äskar revisorerna ytterligare 500 000 kronor, totalt 4 375 000 kronor inför budget 2023.

Bedömning

Regionfullmäktiges presidium har vid sin beredning av ärendet funnit det skäligt att revisorernas budget utökas med 250 000 kronor för år 2023. Det innebär att revisorernas budget för år 2023 uppgår till 4 125 000 kronor.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att begäran om utökad budget för revisorerna inför 2023 behandlas i enlighet med regionfullmäktiges presidiums förslag och beslutas i samband med ärendet Strategisk plan och budget 2023-2025.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisorernas budgetäskande, 2022-04-11

Regionfullmäktiges presidiums skrivelse 2022-04-26

RS AU § 103 Uppdrag. Ekonomiska åtagande för idrottsföreningar

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen med förslag om ekonomiska åtaganden för idrottsföreningar, återrapporering under 2022.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen med förslag om ekonomiska åtaganden för idrottsföreningar, återrapporering under 2022.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.